

Да ўвагі!

Хто хоча
набыць газету
ў офісе рэдакцыі —
чакаем!

ТОЧКА ЗРЕНИЯ

Александр
ФЕДУТА

Не крадет у себя фермер

Начнем с цитаты. Посещая Могилевскую область, президент Александр Лукашенко заявил:

«Разбоитанность населения чрезвычайная. Не хочу сказать, что все плохое. Но воровство процветает. Мне даже стыдно как Президенту об этом говорить. Притом воруют всё, начиная от дизельного топлива и бензина. Недавно обнаружили: прямо с поля зерно везут домой. Обнаглели до такой степени, что даже не прячутся. Берут, как свое. Вот это мы выкорчуем с корнем».

Действительно, есть проблема. И как ее решить? Может быть, дело в отсутствии хозяина?

Покойный журналист и активист национального движения Виктор Ивашкевич рассказывал мне, что, находясь на «химии» в Барановичах, познакомился с еще одним «химиком». Простой парень из Барановичского района. Работы не было. А тут частник выкупил у местного совхоза какой-то сарай и стал выращивать в нем шампиньоны. К нему и устроился на работу. Все свои, все друг друга знают. Отрабатал, как водится, первый день добросовестно и перед уходом домой набил пакет шампиньонами, так сказать, собственного производства: маму угостить. Но не тут-то было. Охрана оказалась приезжей. Парня и сцапали. Составили протокол о хищении, вызвали милицию.

Мама – к директору (местному): выручай! Директор – к хозяйину: парень работающий, из хорошей семьи, бес его попутал, отпусти!

– Нет, – говорит хозяин. – Одного «несуна» отпущу, так вы у меня всё хозяйство по винтику разнесете вместе с шампиньонами!

И влепили парню два года «химии». Чтобы не только ему, но и всем неповадно было. «Смотрящий» по «химии» так его Грибоедовым и называл.

Можно, конечно, списать все на тяжелое психологическое наследие советского прошлого, когда дела «все вокруг колхозное – все вокруг мое» или «ты здесь хозяин, а не гость, унеси домой хоть гвоздь». Но оно как-то не получается в данном случае, не списывается. Двадцать восемь лет прошло с распада Советского Союза, а смена поколений – социологи подтвердят – ровно двадцать пять лет. За эти годы изменилась структура производства, соответственно – структура населения. Не изменилось одно: государство не дает работнику почувствовать себя хозяином. Не крадет у себя фермер. Не крадет у себя владелец магазинчика или торгового киоска. И работникам красть не позволяет. А вот в государственных и «коллективных» хозяйствах – воруют. Со времен, прости господи, Карамзина, возопившего это самое «Воруют!» в ответ на вопрос государя, что происходит в империи.

И никак ты это не выкорчует. Сталин вон пресловутый «закон о колосках» принимал, где – вплоть до смертной казни! Не помогало. Потому что жрать людям было нечего. Сейчас с голоду не мрут, но и выживают многие с трудом. За год цены выросли, в том числе на государственные услуги. Ввели налоги на неработающих – см. пресловутый «закон о тунеядцах». Вы думаете, у людей денег прибавилось? Ничуть не бывало. Так что голоса не голоса – корчевать-то нечего. Разве что тех людей, которые нищают год от года.

На этом фоне известный гродненский миллионер Станислав Семашко, утверждающий, что бедные сами виновны в своей бедности, выглядит как персонаж из «Преступления и наказания» Достоевского, эдакий Петр Петрович Лузин, теоретик и практик капитализма. Но вдумаемся в его слова: «Я видел, что такое колхоз, у меня мать там работала. Колхоз – гиблое дело. И по сей день я знаю, что если не свое, а колхозное – это очень плохо. Колхозная селялка сениет, а рабочий ее не смажет. Свой велосипед – будет за ним смотреть, колхозное что-нибудь – мимо пройдет. Только частное, частное, частное! Свое должно быть! Свое человек сидит и проточкой чистит, а государственное: тля-ля – и под забор!»

А прав ведь пан Семашко! Стопроцентно прав! Только в одном следует его поправить. Это наше «социальное» государство виновато в том, что оно – бедное. Потому что народ не является его собственником. Являлся бы – была бы нормальная налоговая система, нормальное право владения землей и умеренный процент получения кредита для открытия своего дела. Нет – получите верховных менеджеров, с удивлением глядящих вокруг и обнаруживающих то, что иначе как собственностью не искоренишь:

– Воруют!

И вспоминаю я доклад декабря 1993 года, сделанный в Верховном Совете Беларуси 12-го созыва одним из депутатов. Хороший был доклад. Писали его профессиональные «менты» и «прокурорские», в те времена еще воодушевленные горбачевской гласностью и уверенные в том, что законность должна торжествовать. Так вот, кроме фактов, набранных с бору по сосенке, там была вполне концептуальная часть о запрете государству заниматься бизнесом и о необходимости постепенного разгосударствления экономики. В газетных подшивках текст того доклада есть. Может быть, кто-нибудь в состоянии положить его на стол президенту? А то ведь иначе ни от воровства не избавимся, ни нового «закона о колосках» избежать не сможем.

ПАДЛІЧЫЛІ...

У Мінску вырасла колькасць стратных прадпрыемстваў

Паводле звестак галоўнага статыстычнага ўпраўлення Мінска, колькасць стратных прадпрыемстваў сталіцы ў студзені–чэрвені 2019 года ў параўнанні са студзенем–чэрвенем 2018-га вырасла на 7,6% – з 238 да 256, а іх удзельная вага – з 16,2% да 17, 4%.

ГРОМКОЕ ДЕЛО

Почему убийство Павла Шеремета до сих пор не раскрыто?

Поверенный в Делах США в Украине Уильям Тейлор в интервью «Украинской правде» заявил, что не понимает, почему до сих пор не найдены убийцы журналиста Павла Шеремета.

«Это и лично для меня большой вопрос, почему это дело не раскрыто – как вы знаете, в годовщину его гибели я посещал место, где это произошло, – говорит Уильям Тейлор. – И, как известно, вскоре после того президент Зеленский задал подобный вопрос на встрече с представителями правоохранительных органов. Тогда мы услышали, что есть прогресс в расследовании. Мне пока не известно, в чем этот прогресс заключается, но я могу подтвер-

дить, что гибель Шеремета была трагедией не только для вашего издания, но и для свободы слова в Украине в целом, а также для мира.

Только в случае раскрытия этого дела, только в случае, если исполнители этого убийства предстанут перед судом, можно будет надеяться на восстановление уважения к свободе СМИ в Украине.

Поэтому я тоже спрашиваю: почему это дело до сих пор не раскрыто?»

ДЭМАКРАТЫЯ ПА-БЕЛАРУСКУ

На беларускіх выбарах абяцаюць лупу невідущым. Але хто ўбачыць падлік?

Беларускі Цэнтрвыбаркам натульжва рэкламе свій клопат аб інвалідах на будучых выбарах. На прэс-канферэнцыі 14 жніўня старшыня ЦВК Лідзія Ярмошына паведаміла, што выступленні кандыдатаў тэлеканалы будучы даваць з субцітрамі для глухих, на выбарчых участках створаць зручныя ўмовы для калясачнікаў.

Пару дзён таму яна ж распавяла, што на участках знойдуцца і трафарэты для невідущых, лупы для людзей з пагоршаным зрокам.

Усё гэта насамрэч здорава. Але кіраўніца ЦВК яўна змяшчае фокус з прынцыповых момантаў на тэхнічныя.

Назіральнікам не хочуць паказваць бюлетэні

Па вялікім рахунку з прызначанымі на 17 лістапада выбарамі ў Палату прадстаўнікоў усё стала абсалютна ясна ўжо 6 жніўня. Тады Ярмошына, адказваючы на пытанне БЕЛТА, заявіла, што ЦВК не стане рэкамендаваць выбарчым камісіям пры падліку галасоў паказваць бюлетэні назіральнікам на ўчастку, на чым даўно настойвала АБСЕ.

З гэтага вынікае, што назіральнікі, нават валодаючы арліным зрокам, нават

узброіўшыся лупамі ці бінокліямі, не ўбачаць элементарнага – пазнак у кожным бюлетэні.

На прэс-канферэнцыі 14 жніўня Ярмошына падкрэсліла, што паколькі ў Беларусі няма галасавання па партыйных спісах, то «ў нас немагчыма прыкрыцца папулярным брэндам», на нашых выбарах «кожны павінен сабой нешта ўяўляць».

Але чым тады патлумачыць той парадокс, што Нацыянальны сход такі шэры і безаблічны ў адрозненне ад Вархоўнага Савета, які ў 1996-м замахнуўся нават на імпічмент Аляксандру Лукашэнку (за што і быў ім ліквідаваны)?

Можна, закавыка ў тым, што на выбарах першай паловы 1990-х яшчэ лічылі галасы, разгортвалася рэальная канкурэнцыя і перамагалі на самай справе яркія персаналі, а зараз, паводле глыбокага пераканання апанентаў рэжыму, лічыць проста малуючца?

У выніку парламент камплектуецца па прыкмеце лаяльнасці. Для нязменнай улады шэрыя асобы якраз больш зручныя, чым занадта разумныя і задзірлівыя.

«Датэрміноўка» будзе зашкальваць?

Апазіцыя і міжнародныя арганізацыі даўно крытыкуюць беларускую практыку гіпертрафіраванага датэрміновага

галасавання, лічачы яе асабліва зручнай для фальсіфікацый. На выбарах у Палату прадстаўнікоў 2016 года гэты паказчык склаў 31%, на масдовых выбарах 2018 года – амаль 35%.

Але можна з вялікай упэўненасцю спрагназаваць, што на будучых парламенцкіх выбарах маштаб «датэрміноўкі» застанеца велізарным, можа нават вырасці.

Ярмошына заявіла днямі па радыё (цытую паводле БЕЛТА): «...Тыя, хто заклікае адмовіцца, яны не разумеюць усёй тэхналогіі выбараў». Запэўніла, што «гэты працэс будзе працягвацца», тым больш што «датэрміновае галасаванне – гэта агульнапрыняты еўрапейскі досвед». А для пераканаўчасці дадала: «У нас у сярэднім на кожным выбарчым участку прысутнічае, зарэгістравана, акрэдытавана, як правіла, больш за сем назіральнікаў. Скажыце: куды ўжо больш прызрыста?»

Розніца, аднак, у тым, што ў дэмакратычных краінах назіральнікі бачаць падлік як на далоні. У нас жа часцей за ўсё назіральнікі трымаюць метрах у пяці ад стала з бюлетэнямі.

Прычым ЦВК лічыць вялікім прагрэсам указанне, каб члены камісій маглі акружаць стол толькі з трох бакоў, а не поўным кара. Але ці шмат толку, калі камісія ўсё

роўна варожыць над бюлетэнямі цішком, не паказваючы іх так, каб можна было разглядзець пазнакі?

Улады не адмовяцца ад «чорнай скрыні»

Пры гэтым ЦВК у маі адмовілася ўключаць у метадычкі для членаў участковых выбарчых камісій прапановы, распрацаваныя кампаніяй назірання «Права выбару», у якую ўваходзіць шэраг апазіцыйных структур. Прапаноўвалася ж, у праватнасці, дэманстраваць бюлетэні і агалошваць вынікі.

Тлумачэнні Ярмошын – маўляў, для падобных рашэнняў трэба змяніць закон – не вытрымліваюць крытыкі. Дазволена тое, што не забаронена законам. А дзе ў нас запісана, што бюлетэні паказваць нельга?

У апазіцыі даўно гатовы напрацоўкі па змяненні Выбарчага кодэкса. Але вяршыняй поспеху выглядае тое, што 13 жніўня тры апазіцыйныя, уключаючы былога старшыню Аб'яднанай грамадзянскай партыі Анатоля Лябедзьку, мелі размову на гэту тэму са старшынёй пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце Леанідам Цупрыкам. Зразумела, што гэтыя пытанні вырашаюцца не на такім узроўні.

Пакуль не вельмі зрушылася са сваім праектам змяненняў у выбарчае заканадаўства і дэпутат Палаты прадстаўнікоў Ганна Канапацкая.

Лукашэнка ж, як адзначала раней тая ж Ярмошына, не лічыць патрэбным уносіць змяненні ў выбарчае заканадаўства, пакуль не будзе зменена Канстытуцыя.

Але канстытуцыйная рэформа яшчэ віламі па вадзе пісана. Ва ўсякім выпадку зразумела, што прэзідэнцкія выбары 2020 года пройдуць па старых правілах.

Да таго ж толькі вельмі наўняны могуць спадзявацца, што хаця б у рэчышчы змяненняў Канстытуцыі кіруючыя вярхі расшчодратца на навацыі, здольныя зрабіць выбары на самай справе празрыстымі.

Па ўскосных прыкметах можна меркаваць, што папулярнасць улад, электаральны рэйтынг Лукашэнка зараз на незаіздрым узроўні. І перадумоў бурнага росту няма. Між тым рэжым прывык забяспечваць сабе сакрушальную пераможную арыфметыку на любых выбарах.

Так што лупы невідущым і субцітры глухім – гэта калі ласка. Але назіральнікам нічога не свеціць, іх не выратуюць нават арліныя вочы.

Аляксандр КЛАСКОЎСКІ.

(Navy.by.)

БОЛЬШАЯ ПОЛИТИКА

Латвия решила покупать электроэнергию с белорусской АЭС

Президент Литвы Гитанас Науседа высказал сожаление о решении Латвии покупать электроэнергию на строящейся Островецкой АЭС, но признаёт, что этот шаг Латвии не был неожиданным.

По словам Науседы, правительство Латвии решило покупать электроэнергию у Беларуси, не завершив консультации с Министерством энергетики Литвы.

«Решение латышей – это политическое решение. Насколько я знаю, с Министерством энергетики Литвы были проведены консультации, но решение было принято до окончания консультаций, о чем приходится только сожалеть», – цитирует delfi.lv президента Литвы.

«Сильно ли это удивило? Пожалуй, нет», – добавил он.

Правительство Латвии позавчера заявило, что будет покупать электроэнергию непосредственно у Беларуси, в то время как Литва введет блокаду на импорт электроэнергии.

Литва ранее надеялась, что бойкот импорта электроэнергии может остановить проект сооружения электростанции в Островце, но другие страны региона и учреждения Европейского Союза не поддержали эту инициативу.

Правительство Латвии объявило, что, как только Литва прекратит торговлю

электроэнергией с Беларусью, торговля электроэнергией пойдет через латвийскую границу.

Науседа признал, что надеяться экономическими мерами остановить проект АЭС было наивно, «поезд далеко ушел», но подчеркнул, что нельзя поощрять, по его словам, неустойчивый и небезопасный проект. По мнению президента, ответственность за это должны взять на себя бывшие власти Литвы.

«Надеяться остановить одними экономическими рычагами строительство электростанции, которая построена уже на 90%, пожалуй, было несколько наивно», – сказал глава государства.

«Останавливать надо было в 2011–2012 годах, когда мы подписывали соглашения о сотрудничестве с Беларусью в сфере атомной энергетики», – сказал президент.

Правительство Литвы утверждает, что Островецкая АЭС в 50 километрах от Вильнюса строится без соблюдения стандартов безопасности и экологии. Минск отвергает подобные обвинения.

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Борис ЖЕЛИБА, профессор,
доктор экономических наукУдержать
ставку!

С 14 августа ставка рефинансирования Нацбанка снизилась с 10% до 9,5%. Главный регулятор исходил в первую очередь из того, что динамика инфляции соответствует ожидаемой траектории. Вероятно, руководство Нацбанка дополнительно вдохновило на снижение ставки рефинансирования последнее измерение инфляции за июль – всего 0,2%. С начала года потребительские цены выросли на 3,1%, но вот в годовом измерении на начало августа инфляция остается под 6% при плане 5%.

Аналитики по-разному отнеслись к этому решению Нацбанка.

Одни считают, что при тех рисках, которые будет испытывать белорусская экономика, ставку не следовало трогать по меньшей мере до конца года. Потому что инфляция всегда носит сезонный характер. В летние месяцы она снижается, в августе наверняка сменится дефляцией, но к Новому году опять проснется. К тому же от России, кроме неприятностей, ждать больше нечего, госпредприятия все в долгах, с которыми не знают, что делать, бюджет на следующий год принят с дефицитом. А это все скрытые инфляционные факторы.

Другие аналитики говорят, что снизить ставку надо было еще раньше. Удешевить тем самым кредиты экономике, что даст толчок валовому росту ВВП. Возможности для этого имеются, приводятся в доказательство элементарные расчеты: если ставка рефинансирования 9,5%, а годовая инфляция 6%, то резерв ее снижения еще по меньшей мере 3%. Мол, Центробанк РФ снизил свою ключевую ставку (ставку рефинансирования) с 7,5 до 7,25% годовых. Однако инфляция в России ниже – 4,6%.

Общезвестно, что смягчение денежно-кредитной политики, которое осуществляют сейчас многие центробанки не без давления своих правительств (снижают свои ключевые или учетные ставки и Федеральная резервная система США, и Европейский центральный банк для евро, и Банк Англии), приводит к повышению доступности кредитов и разгоняет ВВП, в том числе и за счет инфляционного фактора. Но белорусские предприятия и так директивно закредитованы, население набрало кредитов на 12,5 млрд рублей. Повышение ставок центробанком есть проявление более жесткой монетарной политики, направленное на снижение этой самой инфляции, которую нужно держать в узде. Бесценный белорусский опыт 90-х годов минувшего столетия, а также кризис 2011 года тому примеры. Достаточно напомнить, что 5-миллионная банкнота образца 1999 года превратилась в нынешние 50 копеек. Поэтому появилось понятие нейтральной ставки рефинансирования, которая не разгоняет искусственно ВВП и держит на приемлемом уровне инфляцию. Если сказать шире, центробанку целесообразнее проводить нейтральную денежно-кредитную политику.

Для белорусского правительства сегодня стоит дилемма: или придерживаться плана уходящей пятилетки и разогнать рост ВВП хотя бы до 6% годовых (это при нынешнем-то росте 1% в первом полугодии), включив на свой страх и риск «печатный станок», или сохранять финансовую стабильность пусть и при небольшом, 2–2,5%-ном, приросте ВВП. А на задания истекающей пятилетки лучше окончательно «забыть». Но это означает, что мы и дальше будем расти медленнее, чем ряд сопредельных государств. По уровню жизни белорусы все больше отстают от поляков, жителей балтийских государств. Даже, поговаривают, скоро и Украина до нас догонит.

Тут необходимо оценить, в каком состоянии находится наш реальный сектор экономики. МТЗ за полугодие произвел 15,6 тыс. тракторов, что меньше аналогичного полугодия 2018 года на 11,4%. Выручка предприятия упала на 31 млн рублей, а прибыль – почти вдвое. Выручка «Гомсельмаша» упала с 229,8 млн до 212,7 млн рублей. Огромны накопленный непокрытый убыток (367,9 млн рублей) и долги по кредитам и займам (851,3 млн и 319,3 млн рублей). Не лучше у «Белшина». Список можно продолжать. После китайской реконструкции цементных заводов Министерство финансов как гарант по китайским кредитам погасило за них 549,9 млн долларов. Согласно указу президента, заводы будут возмещать бюджету долги до 2037–2049 годов. Как писал поэт, «жаль только – жить в эту пору прекрасную уж не придется – ни мне, ни тебе». Другими словами, эти долги заплатят налогоплательщики. И такая ситуация не только с цементниками – с целыми отраслями.

Правительство и Нацбанк в известном смысле стоят на распутье. Влево пойдешь – будущее потакает популистам. Их кредо – подбросить побольше денег в экономику, и она оживет. Это с таким-то мертвым реальным сектором. Вправо пойдешь – вконец отстанешь от соседей, не вылезешь из болота стагнации. А вот прямо идти – это на структурные реформы. Уже в который раз чиновники заявляют, что «дорожная карта» реформ с Всемирным банком полностью согласована. Другие же говорят, что перед выборами в парламент, а затем президентскими ситуация принципиально не изменится.

НЕ ПРАПУСЦИТЕ!

Бесплатны майстар-клас
па аздаруленчай гімнастыцы
правядуць у мінскім парку

Мерапрыемства пройдзе 17 жніўня ў парку імя 900-годдзя горада Мінска (побач з Чыжоўскім вадасховішчам).

«Каб мець падцягнутую постаць і проста выдатна сябе адчуваць кожны дзень, неабавязкова наведваць трэнажорную залу, – кажуць арганізатары майстар-класа з ДУ «ЦФАР

Заводскага раёна Мінска». – Заняткі аздаруленчай гімнастыкай на адкрытым паветры могуць стаць выдатнай альтэрнатывай. Менавіта гэта мы і хочам пазнакаць на майстар-класе».

– Да, это не шутка, – сказал Михаил Сергеевич Будай. – Действительно выдали продовольственный набор на сумму 102 белорусских рубля. В набор входили рулет, сыр, колбаса, ветчина. Все вкусное, свежее и съедобное, с нормальным сроком годности.

– Это в счет зарплаты выдали? Или как подарок?

– Не в счет зарплаты, а в честь юбилея Минского автомобильного завода каждый работник, который не нарушал трудовую дисциплину, получил такой пакет с продуктами.

– Когда-то на МАЗе был колбасный цех в подсобном хозяйстве. Мясные изделия оттуда?

– Это давно очень было! У нас действительно было когда-то подсобное хозяйство, но его уже нет. Поэтому колбасу брали на Дзержинском и

на Минском мясокомбинатах, в вакуумных упаковках, все красиво и вкусно.

– А люди довольны остались? Или кто-то говорил:

мол, лучше бы деньгами дали?

– Ну а если бы вам дали такой набор, как бы вы отнеслись?

ПАЛІТКУХНЯ

Навошта партыйныя
лідары сустракаліся
з Леанідам Цупрыкам?

«Народная Воля» пацікавілася, якія ўражанні ў беларускіх апазіцыйных палітыкаў засталіся ад сустрэчы са старшынёй камісіі па мясцовым самакіраванні і рэгламенце Палаты прадстаўнікоў Леанідам Цупрыкам.

На сустрэчу з былым чыноўнікам, а цяпер дэпутатам хадзілі першы намеснік старшыні партыі «Зялёныя» Дзмітрый Кучук, экс-кіраўнік АГП Анатоль Лябедзька і старшыня БСДП Ігар Барысаў.

Анатоль ЛЯБЕДЗЬКА:
«Гэта была вытворчая
неабходнасць»

– Навошта мы пайшлі? Можна сказаць, гэта была вытворчая неабходнасць.

Па-першае, і гэта актуальна, каб сказаць, што прыйшоў час вяртацца амаль сямі мільёнам выбарчыкаў права выбару.

Па-другое, і гэта відавочна, улады хочучь пагуляць з міжнароднымі арганізацыямі ў кошкі-мышкі з праектам закона «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Выбарчы кодэкс». Афіцыйны Мінск не супраць зрабіць бачнасць, што працэс работы над законапраектам запушчаны. Але мы разумеем, што сумленныя, свабодныя выбары – гэта лекі, якія забіваюць вірус аўтарытарызму і ўсіх яго носьбітаў.

І ўнеслі некалькі ініцыятыў. Мы прапанавалі дэпутатам Палаты прадстаўнікоў:

1.Узяць удзел у пасяджэнні экспертнага клуба, на якім будзе абмяркоўвацца будучая парламенцкая кампанія.

2.Пры разглядзе праекта закона «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Выбарчы кодэкс» на пасяджэнні камісіі запрасіць прадстаўнікоў працоўнай групы, якая падрыхтавала гэтыя прапановы.

3.Прадстаўнікам Камісіі па самакіраванні і рэгламенце ўзяць удзел у тэледабатах. Людзі павінны разумець, што прапануе ўлада, а што – прыхільнікі перамен.

4.Звярнуцца ў Канстытуцыйны суд з патрабаваннем правярць на прадмет адпаведнасці Канстытуцыі ўказаў №293 і №294. Калі ў саміх дэпутатаў няма палітычнай волі, адказнасці, самапавагі, дык хаця б

звярніцца да арбітра, якім павінен быць Канстытуцыйны суд.

Дзмітрый КУЧУК:
«Ён хацеў адмяніць
сустрэчу ў апошні
момант...»

– Мы доўга дамаўляліся пра гэтую сустрэчу, прыкладна каля двух тыдняў. І даволі складана было знайсці прамы кантакт Леаніда Цупрыка, таму што яго памочнікі былі ў адпачынку. Але ўрэшце рэшт кантакты знайшлі. Мы дамовіліся аб сустрэчы ў Палаце прадстаўнікоў у аўторак а 11-й гадзіне. А раніцай у аўторак нам патэлефанавалі літаральна за гадзіну да сустрэчы і паведамілі, што ён адмаўляецца ад размовы. Я стаў тлумачыць, што сустрэча надзвычай важная і што наогул так не паступаюць. Сяк-так, са скрыпам, але мы яго ўтаварылі.

Мне падалося, Леанід Цупрык быў трохі разгублены, не вельмі разумее, што ад яго хочучь і як сябе паводзіць. Але гутарка, нягледзячы ні на што, прайшла ў такой сяброўскай атмасферы. Мы перадалі нашы прапановы па Выбарчым кодэксе.

А вось ці запрасяць прадстаўнікоў палітычных партый на пасяджэнне камісіі, мне цяжка сказаць. Ва ўсіхым выпадку ўсе нашы кантакты ў яго ёсць. Цяпер мяч на баку Палаты прадстаўнікоў.

Ігар БАРЫСАЎ:
«Наш візіт можа
застацца толькі візітам
ветлівасці»

– Мы зарэгістраваная арганізацыя і таму вымушаны

ў сілу нашага статусу шукаць магчымасці для дыялогу, камунікацыі і пошуку кампрамісаў.

Калі немагчыма нешта змяніць цалкам, у ў некаторых выпадках можна ўздзейнічаць на прымаемыя рашэнні. Пакуль праца ў рабочай групе пры Міністэрстве юстыцыі па падрыхтоўцы законапраекта аб змяненні закона аб палітычных партыях і грамадскіх арганізацыях гэтакім яскравым прыклад. Хацелася б, каб такая рабочая кансультацыйная група была створана і пры Палаце прадстаўнікоў і ў яе ўвайшлі прадстаўнікі зацікаўленых палітычных арганізацый, бо менавіта нас у першую чаргу тычацца змены ў Выбарчы кодэкс, бо для нас выбары – гэта дэталёвы спосаб змагання за ўладу і гэтыя правілы павінны быць прапісаны і іх павінны прытрымлівацца.

Аднак Выбарчы кодэкс існуючы Цэнтрвыбаркам – гэта самыя кансерватыўныя нормы і людзі, на якіх трымаецца цяперашняя сістэма ўлады. Ужо самі чыноўнікі кулуарна пачынаюць паддзяваць сваім каментарыямі Цэнтрвыбаркам. Таму не выключаю, што наш візіт да Леаніда Цупрыка можа быць не больш чым візітам ветлівасці і на гэтым усё скончыцца, а прапановы так і застануцца неабмеркаванымі і непрынятымі, і ніякіх істотных і прыныповых змен у Выбарчы кодэкс не будзе.

Аднак, нягледзячы ні на што, на гэтым візіце мы спыніцца не будзем і плануем сустрэкацца з іншымі дэпутатамі парламента, якія ўваходзяць у камісію па мясцовым самакіраванні і рэгламенце і будуць працаваць над праўкамі ў Выбарчы кодэкс.

Марына ВІШНЕЎСКАЯ.

РЕГИОН

Страсти вокруг
строительства
православной церкви
в Солигорске

Православную церковь святителя Николая Чудотворца планируют построить в небольшой лесопарковой полосе рядом с новым микрорайоном №21. Местные противники появления в городе еще одного культового сооружения БПЦ объявили сбор подписей под соответствующей петицией. Ее авторы мотивировали несогласие с возведением новой церкви тем, что в Солигорске уже достаточно православных храмов.

– В нашем городе пять приходов БПЦ. Думаю, что православным верующим есть где помолиться. Есть большой православный кафедральный собор, церковь в деревне Чижовичи – это буквально в 200 метрах от черты города. Туда ходят молиться и горожане. В стадии строительства находятся еще два православных храма, – рассказывала «Народной Воле» гражданская активистка Наталья Трофимчук. – Но главное здесь в том, что если примут решение все-таки начать строительство еще одной церкви, то будет вырублена часть леса. По сути, у жителей микрорайона будет отнято место для прогулок. В этом новом микрорайоне нет никакого парка.

Еще один житель Солигорска и противник строительства церкви в лесопарковой полосе Павел Батуев высказался так:

– У меня однозначное мнение: лес трогать нельзя! В Солигорске и так экология оставляет желать лучшего. Очень уплотненная застройка. Мало мест, кроме леса, где можно погулять, отдохнуть от городской суеты, подышать чистым воздухом. И вообще, при строительстве в городе тех или иных сооружений должна учитываться польза от появления нового объекта по крайней мере для большинства жителей города, а не только для одной из социальных групп.

Солигорск очень компактный город, и, по мнению Павла Батуева, у православного верующего не займет много времени из любой части города попасть в тот же просторный кафедральный собор. К тому же возводятся еще две церкви в черте города.

Павел рассказал, что вместе с другим активистом, Владимиром Шило, побывал на месте предполагаемого строительства новой церкви. Они не увидели там никакой пустой площадки, сплошной лес.

Буквально за считанные дни под петицией против строительства православной церкви подписалось больше тысячи человек.

А вот позиция Слуцкой епархии, к которой относится и Солигорск: каждая зарегистри-

– Примерно 1300 белорусских рублей.

Довольны ли люди? Понимаете, зарплата – это в некотором смысле философское понятие, даже если дать 3000 или 5000 рублей, все равно будет не хватать. Но все зависит от работы предприятия. Работашь хорошо, высокая производительность труда – высокая и зарплата.

У нас, как я уже сказал, ситуация стабильная.

– Со сбытом продукции вопросы есть?

– Соответствующие службы решают эти вопросы.

Несмотря ни на что, мы в будущее смотрим оптимизмом!

Марина КОКТЫШ.

Алена АНІСІМ: «Я не анёл!»

За кубкам кавы са старшынёй Таварыства беларускай мовы і дэпутатам Палаты прадстаўнікоў мы паспелі пагаварыць не толькі пра палітыку, але і пра хатнія справы, хваробы, мужчын і каханне.

1000 еўра за арэнду офіса

– Спадарыня Алена, ведаю, што вы зараз у адпачынку. Чаму не на моры?

– Доктары не надта рэкамендавалі ездзіць па сонечных мясцінах. Я вельмі люблю быць з унучкай – ёй хутка восем.

Ну і хочацца правесці яркую кампанію ў парламент, неабходна трохі часу на тое, каб яе прадумаць...

– Літаральна днямі чытала выказванне Анатоля Лябедзькі наконт таго, што ў вас неблагія шанцы апынуцца ў новым складзе Палаты прадстаўнікоў: «Такі тып палітыка сёння даволі запатрабаваны...»

– Усё, што ад мяне залежыць, – зраблю.

Я працую амаль круглыя суткі. І ўвогуле, не выпадае з працэсу, увесць час на відэ. Бывае, магу ўзяць нейкі тайм-аўт і не з’яўляцца ў публічным полі, але гэта не значыць, што я не працую. І такі тып палітыка ў большай ці меншай ступені спраўды заўсёды будзе запатрабаваны.

Бада наша ў тым, што зачысчанае палітычнае поле не дазваляла ў поўнай меры рэалізаваць свой патэнцыял ні таму ж Лябедзьку, ні кіраўнікам палітычных партый, ні грамадскім дзеячам. Мне асабліва прыкра назіраць за тым, што адбываецца сёння з Партыяй БНФ. Яны не могуць нават элементарна забяспечыць функцыянальнасць офіса!

– Але ж не так даўно і ТБМ перажывала не лепшыя часы і таксама прасіла фінансавай дапамогі... Дарэчы, як зараз сітуацыя? І колькі вы плаціце за арэнду офіса?

– Прыкладна 1000 долараў, калі з камунальнымі – 1000 еўра. Гэта дастаткова сур’ёзная сума для грамадскага аб’яднання, якое існуе за кошт ахвяраванняў у асноўным прыватных асоб.

Канешне, мы таксама шукаем сродкі, робім нейкія праекты, каб зарабіць грошы.

Ну і я вельмі спадзяюся, што ў 2020 годзе ў нас пачне працаваць Універсітэт імя Ніла Гілевіча. Думаю, нам не адмовяць у ліцэнзіі. Мы здолеем арганізаваць сучасны працэс навування.

– А памяшканне?

– Гэта не праблема. У нас ёсць некалькі прапаў. Справа ў тым, што ў некаторых універсітэтаў ёсць лішнія плошчы, бо прыватныя ВНУ зараз пастаўлены ў такія межы, што не могуць набраць студэнтаў столькі, колькі хочучы. Ім проста не даюць гэтага зрабіць. А плошчы ёсць, і яны гатовы на іх пусціць наш універсітэт. Акрамя таго, ёсць і дзяржаўныя ўстановы,

прыстасаваныя для навучання. Для атрымання ліцэнзіі мы працягваем дамову аб намерах, якая сведчыць, што ў нас ёсць месца для навучання студэнтаў.

Спадзяюся, пытанне па ліцэнзіі будзе вырашана на працягу двух месяцаў. І тады з наступнага года распачнем набор студэнтаў. Дый мы хоць сёння гатовы!

І выкладчыкі ў нас выбітныя, доктары і кандыдаты навук.

– Але ж наўрад ці яны будуць працаваць бясплатна...

– Навучанне ў нас будзе платнае. Мы бачым, як сёння растуць кошты на навучанне ў дзяржаўных ВНУ. Мы не ставім задачу звышпрыбыткаў, для нас галоўнае – забяспечыць дастойны заробак выкладчыкам і сучасны ўзровень ведаў. Хочацца, каб нашы студэнты, атрымаўшы дыплом, ясна бачылі сваю будучыню.

Няхай брэшучы!

– Кажуць, ужо сёння ў Адміністрацыі прэзідэнта фарміруецца спіс тых, хто павінен перамагчы на выбарах...

– Прычым у першую чаргу разглядаюцца тыя дэпутаты, якія працуюць у сённяшнім складзе Палаты прадстаўнікоў. Бо касцёж павінен захавацца.

Думаю, было б добра, калі б у парламент трапілі прадстаўнікі грамадскага сектара, незалежных палітычных партый. Гэта людзі, якія спраўды ўмеюць працаваць. Усе бачаць, што сёння ёсць вялікі недахоп ініцыятывы. І адна справа, калі ў парламент прыходзяць дэпутаты, якія гатовы генерываць ідэі, нешта паляпшаць, прапаноўваць. І зусім іншае, калі дэпутат чакае, калі яму прынясуць тэкст, які ён з важным выглядом агучыць ля мікрафона. Такія людзі ў Палаце прадстаўнікоў таксама ёсць...

– Некаторыя вас жорстка крытыкуюць за працу ў парламенце. Маўляў, не адчуваецца наступальнасці ў адстойванні прынцыповых пазіцый.

– Па першым часе вельмі хваравіта ўспрымала такую крытыку. А цяпер проста ніяк не рэагуе. Бо паглядзела, што многія з тых, хто кідае розныя папяркі на мой адрас, знаходзяцца ў варажым лагерах. Прычым не да мяне, а да Беларусі і беларушчыны. Таму няхай брэшучы...

І ніколі не сядзела ў Палаце прадстаўнікоў ціхенька. Нават прапаноўвала Уладзіміру Андрэйчанку правесці пасяджэнне і абмеркаваць, як жыўць людзі, якія праблемы іх хваляюць, якая ў нас сацыяльна-эканамічная сітуацыя ў краіне, тым больш што ўсе дэпутаты якраз толькі прыхалі са сваіх акруг. «Не, гэта не патрэбна!» Прэзідэнт гаворыць,

што парламент павінен быць трывалым, але кіраўніцтва Палаты прадстаўнікоў так не лічыць.

– Дарэчы, пытанне наконт прамых трансляцый з сесій так і не вырашылася?

– А яно і не будзе вырашацца. Справа ў тым, што ўся праца настолькі фармалізавана... Ніхто з дэпутатаў не будзе экспромтам палыміна выступаць, нешта адстойваць. Адзінакі, магчыма...

– Якія ў вас сёння адносіны з апазіцыяй? Пытаюся таму, што Ганна Канапацкая скардзіцца: АГП спыніла з ёй супрацоўніцтва...

– Абсалютна нармальныя! Можна, яны нават больш канкрэтызаваліся.

– Калі зоркі сыдуцца так, што вы не трапіце ў парламент, што тады? Ці маеце вы план Б?

– Нічога не зменіцца ад таго, буду я дэпутатам альбо не. Дэпутатства дае магчымасці, але пры гэтым яно і скоўвае твае дзеянні. Без дэпутатскага статусу ты сам сабе можаш дазволіць больш.

Я застаюся старшынёй ТБМ, мы будзем старацца ўніверсітэт і вырашаць іншыя пытанні, якія будуць у цэнтры нашай увагі. Разлічваю, што тыя знаёмствы і сувязі, якія маю сёння і як старшыня ТБМ, і як дэпутат, дазволіць мне ў любым выпадку рабіць сваю справу.

– Вы казалі, што па натуре зусім не ваяр. Але пры гэтым заявілі, што будзеце балатавацца ў прэзідэнты.

– Так. У Беларусі сёння ніхто, акрамя Лукашэнкі, прама і адкрыта не заяўляе аб неабходнасці барацьбы Беларусі. Я лічу, што трэба кожны дзень адстойваць незалежнасць краіны.

– Вы шчыра верыце, што зможаце зламаць сістэму, перамагчы Лукашэнку? Ці вам патрэбны толькі факт у біяграфіі – экскандыдат у прэзідэнты?

– Праца павінна быць не на радок у біяграфіі, а на сваю краіну. Калі асноўная мэта – Беларусь, то не так і важна, хто пераможа. Галоўнае – курс на Беларусь як моцную краіну.

– Вас ужо сёння называюць спарынг-партнёрам Лукашэнкі, кажуць, што вы легалізуеце выбары, зробіце іх больш дэмакратычнымі...

– Ну а калі выбары адбудуцца толькі з удзелам Лукашэнкі, Гайдукевіча і некага з «Гавары праўду»? І народ кагосці з гэтых кандыдатаў абярэ, што далей?

Для мяне спарынг-партнёр – гэта той, хто заключае дамову з уладай (вусную, пісьмовую альбо публічную), што ён гатовы ўдзельнічаць на пэўных умовах, за намаляваныя подпісы ці яшчэ нейкія бонусы ў будучыню. І такіх

дамоў ні з кім не заключала. Не хачу займацца змаганнем з цэнамі ці будаваць замкі на пяску. Пакуль трэба збіраць каманду, потым – збіраць подпісы.

– А вы не баіцеся, што вас проста выкарыстаюць як статыста ў нечай гульні?

– Ваўкоў бяцца – у лес не хадзіць.

З іншага боку, я ж таксама магу выкарыстоўваць – і свой статус кандыдата ў дэпутаты ці на пасадку прэзідэнта, і сітуацыю. Мне здаецца, гэта абсалютная аксіёма палітычнай барацьбы.

– Вы збіраецеся ўносіць у Палацу прадстаўнікоў прыныковы законыпраект аб адмене смяротнага пакарання...

– Так. Накіравала яго на разгляд у Міністэрства ўнутраных спраў і Мініст. І папрасіла Алеся Бяляцкага і незарэгістраваны праваабарончы цэнтр «Вясна» падрыхтаваць сваё абгрунтаванне гэтага законапраекта, каб я магла потым яго таксама прыкласці да праекта закона.

Мая задача – дамагчыся, каб гэты законапраект быў у Палаце прадстаўнікоў. Таму і аргументы мне патрэбны жалезныя!

Марцыпанай не трэба

– Дэпутатская праца – даволі напружаная. І паездкі, і сустрэчы з выбаршчыкамі. А ў вас яшчэ і грамадская праца ў ТБМ. Ці паспяваеце займацца хатняй гаспадаркай? І колькі гадзін вы спіце?

– Канешне, паспяваю! І сплю нармальна. Калі б мала спала, то, відаць, была б непрацаздольная.

– Вы самі гатуеце-прыбіраеце ці маеце памочнікаў?

– Калі ў мяне вечарам няма ніякіх прыёмаў і мерапрыстваў, значыць, я дома гатую. Не тое каб я нейкія стравы гатвала, але ёсць тое, што любіць мае хлопцы: мяса, рыба... Гатую па тых рэцэптах, што мне падабаюцца. Але мае хлопцы – ўсёдныя.

– Вы разам з сынамі жывяце?

– З намі адзін толькі сын застаўся, сярэдні. Меншы з дзячыннай здымаець кватэру і, напэўна, рыхтуюцца да шлюбу. Старэйшы даўно адасобіўся. Сярэдні сын зараз працуе на будоўлі, яму трэба і сабойку, і дома паесці прыгатаваць. Маім хлопцам марцыпанай не трэба. А згатаваць аладкі ці перцы фаршыраваныя для мяне не праблема.

Ну, і калі дзень на працы прайшоў удала, то і вечарам дома робіш усё з настроём.

– У адным інтэрв’ю вы казалі, што хацелі б памяняць машыну. Атрымалася?

– Пакуль не. Мару давялося

часова адкласці. Можна, канешне, і зараз памяняць быка на індыка, але навошта? Калі мяняць, то набываць ужо новую, з салона, каб гадоў пяць увогуле ні пра што не думаць.

Але планы на новае аўто можа перабіць вяселле малодшага сына. Трэба нешта будзе думаць пра жыллё, бо ўсім разам жыць – цяжкавата. А кватэру пабудоваць – фінансавая праблема. Можна, домик вясковы набыць у прылеглай зоне... Карацей, думаем.

– Муж вас не раўняе да грамадскага жыцця?

– Ёсць крыху...

– Ён працуе?

– Не, на пенсіі. І можа дазволіць сабе пасярод тыдня паехаць у вёску, займацца агуркамі-памідорамі, садам. Ён атрымлівае радасць ад звычайных рэчаў. А да грамадскага жыцця душа ў яго зусім не ляжыць.

– Але вы разумееце, што, калі пойдзеце на прэзідэнцкія выбары, вашы стасункі будуць разбіраць на малекулы? Ці гатовы вы сям’я да такой увагі?

– Я калі-ніколі гэта ўсё кажу і мужу, і дзецям. Аднак спадзяюся, што тыя часы, калі наезджалі на дзяцей, на сваякоў, мінулі. Хаця трэба, канешне, быць гатовай да ўсяго.

Між іншым, я не выключваю, што Аляксандр Рыгоравіч чакае зручнай магчымасці адысці ад улады.

– А мне падаецца, што не гэтым разам.

– Усе жывыя людзі... І пытанні здароўя – яны рана ці позна хваляюць кожнага...

А тое, што будуць разглядаць пад мікраскопам, – ну дык я не анёл! Жывы чалавек. Хоць і імкнешся быць ідэальнай, але я не ідэальная...

– У вас шчаслівы шлюб?

– Звычайны.

Быў перыяд вельмі рамантычных адносін.

Быў перыяд чыста бытавы.

Былі перыяды канфліктныя...

– Ці захапляліся вы іншымі мужчынамі?

– Публічных раманаў не было, але ўсе людзі эмацыянальныя...

У кожнай жанчыны, відаць, ёсць ідэал мужчыны: каб не піў, не курыв, табакі не нюхаў, чужых жонак не любіў, адну мяне слухаў...

– Ваш муж падпадае пад гэты крытэрыў?

– Не курыв, табакі не нюхае. На чужых жонак асабліва не заглядаецца. А выпіць можа, калі вельмі захочацца.

Мне даводзілася некаторыя рэчы іншым часам яму і даказаць, і не пагаджацца.

Але вельмі ўдзячная свайму мужу за тое, што, калі пачала размаўляць па-беларуску, ён мяне падтрымаў.

– А ён хіба не па-беларуску?

– Не. І мне гэта дзіўна, бо сам ён з вёскі. Але, прайшоўшы праз войска, праз мехмат, ён не мае такога, каб за беларускасць пераконваць усіх і кожнага.

– Але ж ён, напэўна, і не за «рускі мир»?

– Хай паспрабуе толькі!

У нас палітычныя погляды могуць не супадаць на 100 працэнтаў, але я ад яго бяру на ўзбраенне некаторыя чыста мужчынскія падыходы да жыцця. У яго ёсць такія ўнутраныя спакой...

Пры гэтым, я кажу, у нас далёка не ідэальны шлюб. І хто яго ведае, можа, таму я і пайшла рэалізоўваць сябе ў грамадскую і палітычную дзейнасць. Калі жанчына адчувае, што здольная на нешта большае...

– З чаго складаецца ваша валізка чхасця?

– Усё вельмі проста.

Мне хочацца быць задаволенай сабой. Гэта тычыцца і знешнасці, і настрою, і рэалізацыі сябе, і дачыненняў з іншымі людзьмі. Мне камфортна, калі я знаходжу параўменне з людзьмі. Не люблю канфлікты. Я па гараскопе Шалі, а гэта вельмі дыпламатычны знак.

«На воку знайшлі анкалогію...»

– Апошнім часам вы часта мяняліся. Быў час, калі вы набралі вагу...

– Гэта не ад мяне залежала.

Быў гарманальны збой, выкліканы новаўтварэннем на левым надкрыжніку. У той час я вельмі дрэнна сябе адчувала. Мне сталі розныя складаныя дыягназы, у рэшце рэшт я лягла ў лежкамісію. Паралельна ў Бараўлянах мне зрабілі аперацыю на воку.

– Не анкалогія хоць?

– Анкалогія. Але своечасова зрабілі, таму ўсё нармальна. Абышлося без хіміі, але з апраменьваннем. Па сённяшнім часе можна сказаць, што я яшчэ лёгка выслізнула. А потым, на пачатку снежня, мне зрабілі аперацыю на нырках, выдалілі грыжу.

– Быў цяжкі перыяд рэабілітацыі?

– Думала, будзе лягчэй, але не абышлося без ускладненняў. Аднак з цягам часу пачала аднаўляцца.

– Зараз вы заўважна схуднелі. Нешта робіце спецыяльнае – спорт, ежа?

– Не. Проста арганізм нарэшце стаў прыходзіць у норму пасля таго, як было выдалена тое, што замінала нармальнай працы. Спадзяюся, што яшчэ кілаграмаў пяць скіну.

– Быў час, калі вы на публіцы з’яўляліся ў парку. Выказваліся розныя версіі: хімія альбо новы імідж?

– Так было задумана! Каб людзі пагаварылі... Я якраз выйшла з адпачынку ў новым іміджы. І гэта была глеба для размоў.

Дарэчы, не выключваю, што і пасля гэтага адпачынку зноў нешта памяняю ў сваёй знешнасці.

– Любіце эксперыменты?

– Вельмі. У мяне былі і зусім кароткія стрыжкі, і карэ на ножцы. Я люблю мяняцца.

– Вы карыстаецеся паслугамі стылістаў?

– На жаль, пакуль не дайшла да гэтага. Але, магчыма, паспрабую.

Што тычыцца знешнасці, то я не рабіла ніякіх уколаў прыгажосці, падцяжак. Адзінае – калі ішла на аперацыю, спыталася ў хірурга: можа, адразу і ліпасацыю зробім? Ён, канешне, пасмяяўся, але ліпасацыя не спатрэбілася.

Не магу сказаць, што на 100 працэнтаў задаволеная сабой. У планах ёсць яшчэ праца ў гэтым накірунку: можа, фітнес, можа, танцы. Для душы і для сябе – гэта проста неабходна!

– У гэтым годзе вам 57...

– Мае гады – маё багацце!

ВЫБОРЫ

Кандидатов в депутаты пустят на телевидение с 20 октября

Телевизионная и радионная агитация на выборах в Палату представителей Национального собрания начнется в октябре. Об этом заявила председатель ЦИК Лидия Ермошина.

По ее словам, выступления кандидатов по телевидению и радио начнут транслировать с 20 октября. Они будут выходить в эфир по будним дням. На радио депутаты будут выступать с 7.00 до 8.00, а по телевидению их будут транслировать с 19.00 до 20.00.

Кандидатам-минчанам выделяют время на канале «Беларусь 3», баллотирующимся по Минской области –

на СТБ. Радиовыступления, соответственно, будут идти на «Радио Минск» и «Минской волне». В других областях эфир предоставят областные телерадиообъединения.

Агитационная кампания в целом стартует раньше. Выдвижение кандидатов должно завершиться 7 октября. На их регистрацию дается 10 дней. Таким образом, 17

октября все допущенные к выборам кандидаты будут зарегистрированы и смогут начать агитацию. Кандидаты могут начинать агитировать сразу после регистрации, поэтому если они получат ее до 17 октября, то смогут начать убеждать избирателей раньше.

Как уже сообщалось, выборы в Палату представителей в этом году назначены на 17 ноября.

ЧУЛІ?

Samsung таксама жадае будаваць азотны комплекс у Гродне

Працоўная група рэалізацыі будаўніцтва азотнага комплексу «Гродна Азот» пачала разгляд дакументаў, якія даслалі кампаніі на ўдзел у конкурсе.

Першапачаткова прапановы на ўдзел у конкурсе даслалі чатыры кампаніі: тры кітайскія (China National Complete Plant Import and Export Corp. Ltd., CITIC Construction Co., Ltd., China Machinery Industry Construction Group Inc.) і адна італьянская (Tecnimont S.p.A.).

12 жніўня, як паведамляецца на сайце прадпрыемства, былі адкрыты пакеты з тэхніка-эканамічнымі прапановамі. Праўда, цяпер стала вядома, што далей удзел у конкурсе будуць браць ужо не чатыры, а пяць кампаній. Да чатырох пералічаных дадалася паўднёвакарэйская Samsung Engeneering.

30 верасня рабочая група, якая займаецца разглядам прапаноў, павінна прадставіць на разгляд конкурснай камісіі папярэдні вынік аналізу прапаноў.

Аляксей МІХАЛЕЎ.

ПАД ГРАДУСАМ

Дзе-нідзе пройдуць дажджы

У пятніцу 16 жніўня месцамі па паўднёвым усходзе – кароткачасовыя дажджы, днём магчымы навалыніцы. Ноччу +10...+15°C, у асобных раёнах +7...+9°C, днём +18...+24°C. У Мінску +19...+21°C.

У суботу 17 жніўня ў заходніх раёнах краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы, магчымы навалыніцы. Ноччу +7...+14°C, днём +17...+24°C, у Мінску +19...+21°C.

У нядзелю 18 жніўня ў асобных раёнах кароткачасовыя дажджы, магчымы навалыніцы. Днём +20...+26°C, па паўднёвым захадзе да +28°C.

ЗАПРАШЭННЕ

«Вырай» для беларускіх паэтаў

Адзіны ў свеце пленэр для беларускіх паэтаў у трэці раз зладзяць сябры паэтыкі Таццяны Сапач. Летнік пройдзе 21–25 жніўня на хутары Дубок у хатцы паэтыкі. Да ўдзелу запрашаюць маладых паэтаў, прагных спазнаваць і развівацца.

Строгіх умоваў абмежаванняў няма.

«Цягам пленэру паэты змогуць паглядзець на ўласную творчасць па-новаму разам з рэдактарамі ды сапраўднымі майстрамі слова, адкрыць для сябе незнаёмую Беларусь і твор-

часць іншых», – інфармуе прэс-служба Саюза беларускіх пісьмэннікаў.

Першыя два пленэры адбываліся ў вёсцы Маркава на Маладзечаншчыне – у хаце, дзе вырастаў Таццяна Сапач. Свае лекцыі, прэзентацыі ды майстар-класы для іх ладзілі Сяргей Дубавец, Ірына Дубянецкая, Міхась Казлоўскі, Каця Камоцкая, Сяргей Верамейчык і іншыя сябры паэтыкі Таццяны Сапач.

Удзел у пленэры бясплатны, умовы не спартанскія, але вандруныя.

НАДО ІДТИ!

Классика у Ратуши

На канцерте 17 августа зрителей фестиваля «Классика у Ратуши с А1» ждут сразу три события: выступление Государственного камерного оркестра Республики Беларусь, показ отмеченного международными фестивалями анимационного фильма и соло пианиста-виртуоза Тимура Сергеева.

Первым выступит один из ведущих коллективов страны – Государственный камерный оркестр Республики Беларусь под управлением маэстро **Евгения Бушкова**. А главным событием вечера станет исполнение цикла пьес «Картины с выставки» Модеста Мусоргского в оркестровке российского и канадского виолончелиста и дирижера **Юлия**

Туровского. Пока оркестр будет играть, на экране у сцены покажут анимационный фильм, созданный по картинам современной художницы **Натали Турской**.

«Картины с выставки» – знаменитый цикл фортепианных пьес, написанных в 1874 году Модестом Мусоргским под впечатлением от творчества его друга, художника Виктора Гартмана. Этот цикл вдох-

новил художницу и музыканта Наталью Турскую на создание сначала рисунков, а затем и короткометражного анимационного фильма «Танцующие рисунки с выставки». Эту анимацию включили в программу нескольких международных кинофестивалей, в том числе Short Film Corner в Каннах. А саму короткометражку показывали зрителям на концертах оркестра I MUSICI de Montréal в турах по США, Испании, Бразилии, Канаде и Колумбии. Государственный камерный оркестр также использовал этот фильм в своей программе, которую увидят зрители на площади Свободы.

Во втором отделении концерта выступит **Тимур Сергеев** – белорусский пианист и дирижер, профессор Высшей школы искусств Королевской консерватории Гента в Бельгии.

Музыкальные вечера у Ратуши неизменно проводят при поддержке компании А1 и Мингорисполкома. Вход на концерты свободный.

ІНІЦЫЯТЫВА

За гродзенскімі прывілеямі прыйшлося ехаць у Пецярбург

Група беларускіх гісторыкаў працуе над падрыхтоўкай да выдання прывілеяў для Гродна, нададзеных гораду ў канцы XV – першай палове XVIII стагоддзя. Горад атрымаў іх у сувязі з прыняццем у 1496 годзе Магдэбургскага права.

Магдэбургскае права для Гродна было падпісана ў Берштах

У Беларусі ніводзін з гарадоў не перавадаў прывілеі, якія надаваліся яму з атрыманнем Магдэбургскага права ў часы Вялікага Княства Літоўскага. У суседніх Літве, Польшчы і нават ва Украіне многія гарады маюць сучасныя выданні прывілеяў.

Мэтай выдаць зборнік гродзенскіх прывілеяў задаўся доктар гістарычных навук Ягелонскага ўніверсітэта **Юрый Гардзеў**, які нарадзіўся ў Гродне і выдаў некалькі кніг пра гісторыю горада над Нёманам, у тым ліку «Магдэбургская Гародня».

Ён тлумачыць, што Магдэбургскае права – гэта сукупнасць нормаў права, якія рэгулявалі жыццё дзейнасць мяшчан гарадоў, што атрымалі права на самакіраванне. Першым такім горадам стала Вільня. Яна атрымала прывілеі на самакіраванне ў 1387 годзе, а ўжо пазней, у канцы XV ст., ён быў нададзены Гродна.

Для Гродна Магдэбургскае права было падпісана ў вялікакімскім двары ў Берштах – цяпер гэта вёска ў Шчучынскім раёне. Яго выдаў гораду ў 1496 годзе вялікі князь Аляксандр Ігяйлавіч. «У манархаў

былі свае звычкі. Магчыма ён там знаходзіўся на паляванні, – разважае гісторык. – Пасля Магдэбургскае права надавалася многім гарадам Вялікага Княства Літоўскага».

У Гродне з таго часу пачало працаваць самакіраванне: з'явіліся органы ўлады, гарадскі суд, фарміравалася гарадская абшчына, пачалі складацца гарадскія кнігі.

Пасля атрымання Магдэбургскага права Гродна былі нададзены каля 30 прывілеяў, кожны наступны пашыраў правы гараджан.

«Вядома, што апошні прывілей-пацвярджэнне гораду быў выдадзены ў 1744 годзе, – кажа Гардзеў, – Ён, дарэчы, знаходзіцца ў Вільнюсе. Гэта вялікі на аб'ём прывілей, наколькі ў ім паўтараліся ўсе ранейшыя і дадаваліся новы».

Дакументы пісаліся на латыні, на старабеларускай і польскай мовах. Яны захоўваліся ў архіве магістрата (адміністрацыі горада).

«Я так мяркую, што пасля паўстання 1830–1831 гадоў гэтыя прывілеі былі перавезены ў Санкт-Пецярбург на загадзе вышэйшага кіраўніцтва, – кажа Гардзеў, – Большасць з іх знаходзіцца ў навукова-даследчым архіве Санкт-Пецярбургскага інстытута гісторыі РАН».

Археаграфічная камісія ў Пецярбургу ў XIX стагоддзі выдала

некалькі арыгінальных прывілеяў на старабеларускай мове, а астатнія так і засталіся ляжаць некранутымі ў архіве.

«Я сам паехаў у расійскія архівы»

Дарэчы, паводле слоў гісторыка, ніхто з адмыслоўцаў дагэтуль не даследаваў матэрыялы гарадскога архіва, у якім захоўваліся прывілеі пасля падзелу Рэчы Паспалітай.

Не захавалася, на жаль, архіва Гродзенскага гарадскога магістрата, засталіся толькі справаздачы губернатара, але гэтага, скараціўшы гісторык, замяла, каб цалкам уявіць сітуацыю.

«Аб дзейнасці гарадскога магістрата і яго архіве можна меркаваць толькі на падставе ўскосных крыніц, – кажа Гардзеў, – Як вядома, фактычна ўсе рэформы ў Расійскай імперыі праводзіліся ў другой палове XIX стагоддзя, калі ўводзіліся гарадскія думы».

Гардзеў кажа, што яму даўно карціла пабачыць гэтыя дакументы ў піцерскіх архівах, але не ўдавалася туды паехаць. Для чалавека, які ўсё жыццё займаецца толькі навукай, гэта не вельмі таннае падарожжа. Нагода з'явілася шэсць гадоў таму. Знайшлі дакументы было нескладана, паколькі яны значыліся ў архіўным даведніку.

І вось цяпер група беларускіх гісторыкаў рыхтуе арыгіналы прывілеяў да друку.

Цікавай выглядае сітуацыя. Калі будучы апублікаваны прывілеі 500-гадовай даўніны, то кожны жыхар Гродна зможа прачытаць, што горадам кіравалі рада і лава (суд), якія складалі магістрат. На чале яго стаў вайт. Дарэчы, ён абіраўся жыхарамі горада, а не прызначаўся, як цяпер старшыня гарвыканкама.

Гісторык зазначае, што, вядома, нельга капіраваць тое самакіраванне, паколькі свет у многім змяніўся, але без самакіравання не існуе зараз ніводзін горад у цывілізаваным свеце.

Глеб МАКАРАЎ.

СЯМ'Я

Здымак на памяць

Міраслава і Генрых Варэнікі 40 гадоў адпрацавалі фатографамі, апошнія 30 – у горадзе Масты Гродзенскай вобласці. Аб'ектывы іх фотаапаратаў фіксавалі, як разбудовуваўся раённы горад, як жылі, працавалі, хадзілі ў школу, браліся шлюбам, нараджаліся і паміралі мастаўчане.

Міраслава Феліксаўна цяпер вырошчвае кветкі, у яе горадзе каля 500 розных раслін. Генрых Людвікавіч займаецца гаспадаркай. Але абодва з задавальненнем згадваюць, як і каго некалі фатаграфавалі. Дарэчы, зусім нядаўна яны адзначылі сваё залатое вясельле.

Фатографіяй заняліся выпадкова

Генрых Людвікавіч і Міраслава Феліксаўна родам са Шчучынскага раёна. У сярэдзіне 60-х гадоў мінулага стагоддзя Генрыху Варэніку прызвалі ў войска. Служыў у Кіргізіі, і там камандзір заахвоціў яго да фатаграфіі. Згадвае, што атрымліваў салдацкія 3 рублі 60 капеек, часам нейкія грошы прысылалі з дому, адкладваў іх і сабраў на фотаапарат «Зоркі».

«Пасля войска не хацеў ніякай іншай працы, – распавядае Генрых Людвікавіч. – У Шчучыне быў вельмі харошы фатограф сталага веку, я пры ім некалькі месяцаў вучыўся, а пазней мяне з раёна накіравалі працаваць у вёску Васілішкі. Так пачыналася мая працоўная дзейнасць».

Міраслава Феліксаўна ўсміхаецца і распавядае, што паехала ў Мінск паступаць на цырульніка, але аказалася, што вольных месцаў няма, і ёй прапанавалі вучыцца на фатографа.

«Я тады нават не ведала, што такое фатаграфія, – згадвае жанчына. – Але і вярнуцца ў вёску не магла, бо што скажуць бацькі, людзі: не паступіла. Ну вось так і засталася...»

Фатограф у вёсцы быў паважаным чалавекам, як настаўнік ці доктар

Генрых Людвікавіч згадвае, што ехаў працаваць у вёску натхнёны тым, што ўрэшце пачнецца самастойная дзейнасць, без настаўніка. Яго не палохала тое, што атэлье было ў старой хаце, што да райцэнтра нязручна дабрацца. У яго быў фотаапарат на трынозе, ён рабіў чорна-белыя здымкі так, як лічыў патрэбным. І, дарэчы, кліентаў хапала, нягледзячы на тое, што гэта была вёска.

«Здымкі тады рабілі на дакументы: на папярты, на пасведчанне кіроўцы, камсамольскія, прафсаюзныя, партыйныя дакументы, – пералічвае Варэнік. – Ніводнае вясельле, ніводнае пахаванне таксама тады ў вёсцы не абыходзіліся без фатографа».

Больш, канешне, былому фатографу згадваюцца вясельлі. Здымаў найперш у касцёле, а калі вясельле адбывалася зімой, то фатаграфавалі, як маладыя едучы тройкай коней. Здымкі падчас атрымліваліся мастацкія, і людзям гэта вельмі падабалася.

«Такога не было, каб вясельле адбывалася без вянчання, княдзя і фатографа, – згадвае спадар Варэнік. – І фатограф у вёсцы быў чалавекам паважаным, як настаўнік ці доктар. Фатограф заўсёды запрашалі за стол і з пустымі рукамі ніколі дамоў не адпраўлялі».

Напрыканцы навучальнага года абязджаў усе навакольныя школы і рабіў здымкі кожнага класа. І ніколі не было так, каб нейкі клас у школе адмовіўся фатаграфавання.

Міраслава Феліксаўна прыгадала, што ў тыя часы заўсёды імкнуліся, каб чалавек выглядаў на здымку жывірадасным, але з гэтым часта былі праблемы.

«Асабліва, калі прыводзілі фатаграфаванне дзіцяці. Некаторыя плакалі, можа, баяліся, дык мы перад імі часам толькі што не танцавалі, каб дзіця заўсміхалася, – згадвае яна. – Здымак рабілі на ўсё жыццё і разумелі, што чалавек яго можа наглядзець праз некалькі дзесяцігоддзяў».

Міраслава і Генрых Варэнікі

Паслуга была даступнай, і людзі любілі фатаграфавання

Генрых Людвікавіч кажа, што іх паслуга была даступнай для людзей. Маўляў, кілаграм мяса тады каштаваў 1 рубель 70 капеек, а адзін маленькі здымак на дакумент – 30 капеек. Паводле яго слоў, людзі тады вельмі любілі фатаграфавання і заўсёды на самыя розныя ўрачыстасці запрашалі фатографа.

«Шмат грошай мы не зараблялі, а працы хапала, – распавядае Генрых Людвікавіч. – Калі здымалі вясельле альбо пахаванне, то можна было зарабіць нават тры рублі, а часам і болей, калі імалі здымкаў заказвалі».

Міраслава Феліксаўна дадае, што яны заўсёды атрымлівалі заробак у залежнасці ад таго, колькі зрабіць.

«Калі я толькі пачала працаваць, то нам плацілі 45% ад месячнай выручкі. Пазней сталі плаціць – 39%, яшчэ пазней – 33%, 27%, а ўжо перад самай пенсіяй наогул 11%, – укладзілася спадарыня. – Мы ніколі не мелі ніякіх прэмій, ільоты, часам атрымлівалі ганаровыя граматы, значкі».

Дарэчы, адпрацаваўшы па 40 гадоў, цяпер з былой працы іх ніхто не ўзгадвае і не віншуе са святамі.

«Канкурэнцыі ніякай не было»

Генрых Людвікавіч і Міраслава Феліксаўна распавядаюць, што падчас іх працы спаткалі ў вясковых атэлье, а пазней у Мастах яны ніколі не мелі праблем з фотаматэрыяламі. Абодва згадваюць, што ў 1960-я і нават 1970-я гады ў вёсках амаль ніхто не меў фотаапаратаў, бо па тых часах гэта было не так ужо і танна.

«Акрамя рэактываў, плёнкай трэба было мець фотанавапіральнік, глянцаваецца – а дзе і за што гэта было набыць тады вясковому чалавеку?» – кажа Міраслава Феліксаўна.

«Тады ў людзей былі вельмі добрыя твары»

Калі мы загаварылі пра партреты, я пацікавіўся: чым адрозніваліся іх кліенты ад сучасных? Генрых Людвікавіч кажа, што яму запомнілася адна асаблівасць.

«Тады ў людзей былі вельмі добрыя твары, з іх гэта дабрыйна папросту дыхала, – кажа былы фатограф. – І гэта нягледзячы на

Партрэты Міраславы і Генрыху Варэнікаў у маладосці.

тое, што людзі імалі працавалі, жылі няпросты, але ў іх вачах, калі яны заміралі перад камерай, я бачыў надзею на лепшае, а вось сёння ў вачах людзей часцей такога няма».

Аднойчы Генрых Людвікавіч фатаграфавалі міністра разам з калектывам Мастоўскай сельгастэхнікі. Згадвае, што бачыў міністра першы раз, але быў уражаны, што знешне па адзенні ён амаль нічым не адрозніваўся ад звычайных людзей.

«Памятаю, што ў яго нават чаравікі былі такія самыя, як у мяне, – распавядае спадар Варэнік. – І калі я яго фатаграфавалі, то заўважыў, што ў яго чаравікі былі зашнураваны. Скажаць яму было няёмка, так і сфатаграфавалі. Уявіце цяпер міністра, каб ён быў так апрануты, як звычайны чалавек...»

Міраслава Феліксаўна кажа, што часам сустракае людзей, якія вітаюцца з ёй у горадзе, але яна іх не ведае. Некаторых фатаграфавала 20–30 гадоў таму, і яны дагэтуль дзякуюць ёй за партрэт, які яна зрабіла.

«Насамрэч, цяпер людзі нават самі сябе фатаграфуюць, здымкі каляровыя, але яны не могуць параўнацца з той чорна-белай фатаграфіяй, – заўважае жанчына. – Калі удаваўся чорна-белы здымак, то на ім акрамя твару яшчэ была і душа, і характар чалавека. Цяпер, канешне, ёсць вельмі прафесійныя фатографы, але каляровы здымак не можа перадаць таго, што раней змячалася на чорна-белым».

«Тады трэба было быць сапраўдным спецыялістам, каб зрабіць добры чорна-белы здымак, – падкрэслівае Генрых Людвікавіч. – Ад фатографа патрабавалася прафесійная падрыхтоўка, тэхніка

была іншая, і на аўтаматыку ніхто нічога не мог паставіць».

Міраслава Феліксаўна распавядае, што шмат працавала з рэтушшу, і гэта была не вельмі простая справа. Бывала, што над адным здымкам даводзілася сядзець па некалькі дзён. Праўда, тут жа дадае, што атрымлівала шмат задавальнення, калі чалавек прыходзіў забіраць партрэт і ў адрозненне ад сваяго адрозніваўся ад звычайных людзей.

«Аднойчы фатаграфавала маладую пару, і ў хлопца палова ічакі была апечанай. Я рэтушывала гэты здымак тры дні, – згадвае Міраслава Феліксаўна. – Урэшце хлопец на ім атрымаўся прыгажэйшы за нявесту. І калі яны прыйшлі забіраць здымак і дзяўчына яго пабачыла, то адрозніваўся: маўляў, як такое можа быць. Гэты выпадак запамінуся на ўсё жыццё».

«Мяне ўсё яшчэ гэта цікавіць»

Генрых Людвікавіч кажа, што ўся яго праца была для душы, ён ўсё жыццё імкнуўся, каб здымкі былі цікавейшыя. Любіў здымаць сваю сям'ю, асабліва, калі з вучобы прыязджалі дзеці, а потым пачалі прыязджаць унукі.

Ён распавядае, што з яго дзяцей ніхто не стаў фатографам, а вось адна ўнучка гэтай справы цікавіцца. Сам ён цяпер амаль не здымае, займаецца хатняй гаспадаркай. А вось Міраслава Феліксаўна свой прафесійны занятак забіць не можа. Нават калі працавала, то для душы здымала шмат пейзажаў на Нёмане, любіла фатаграфавалі дрэвы, расліны, жучкоў і матылькоў, птушак, вужоў. Унукі некалі падаарылі ёй «мыльніцу». Яна працягвае здымаць...

Міхал КАРНЕВІЧ.

ПАЗІЦЫЯ

Сябры ТБМ просяць гродзенцаў аддаваць сваіх дзетак у беларускія класы

Гродзенская абласная Рада ГА «Таварыства беларускай мовы» з гэтай нагоды прыняла заяву да жыхароў вобласці.

Кіраўніцтва ТБМ канстатуе, што ў школу №32 Гродна для адкрыцця аднаго класа з беларускай мовай набралі дастаткова вучняў, а вось у школу №34 падала заяўку толькі адна сям'я. І менавіта найперш гэтую сям'ю просіць падтрымаць кіраўніцтва ТБМ.

«У беларускім класе гэтай школы нашым дзецям будзе вучыцца лягчэй і эфектыўней. Бо беларускі клас звычайна не большы за 10 чалавек. І вучыцца ў ім моцней дзеці, якія жывуць у розных месцах горада, без

абмежаванняў, – гаворыцца ў звароце. – Дададзім, што СШ №34 мае свой басейн, гурткі на зацікаўленнасць, мае сваю школьную форму і таленавітых педагогаў».

Кіраўнік абласной суполкі ТБМ Віктар Парфёненка заўважыў «Народнай Волі», што, на жаль, сітуацыя з адкрыццём у Гродне беларускамоўных класаў з году ў год не змяняецца.

«Мы, вядома, падтрымліваем кантакты з аддзелам адукацыі гарвыканкама, ходзім

у школы на сходзі і агітум бацькоў, многія нам пляскаюць у далоні, але, на жаль, усё застаецца на адным і тым самым месцы, – канстатуе Парфёненка. – Прычыны гэтага даўно зразумелыя: у Беларусі не існуе нават рэальнага двухмоўя, у дзяцей, якія скончаць і матылькоў, птушак, вужоў. Унукі некалі падаарылі ёй «мыльніцу». Яна працягвае здымаць...

Аляксей МІХАЛЕЎ.

Юрый Гардзеў

УРАЖАННІ

ВЕНЕЦЫЯ: 30 мільёнаў турыстаў у год

Так сталася, што я ўсё жыццё марыў трапіць у цудоўную Венецыю. Мара здзейснілася – праўда, прабыў я там у складзе турыстычнай групы толькі нейкія пяць з паловай гадзін.

Горад гэты зусім нездарма называюць музеем пад адкрытым небам: шматлікія масты і масткі, вузкія вулачкі, якія, нібы артэрыі, робяць горад непаўторна жывым і прыгожым, надаюць яму асаблівы шарм.

Для мільёнаў турыстаў, што наведваюць Венецыю кожны год, асабліва прывабнымі мясцамі выглядаюць плошча Святога Марка, Мост Рыальта і вялікая колькасць невялікіх астравоў, на якіх і віруе венецыянскае жыццё. Акрамя гэтага, самі ідэальныя кварталы з рознымі мастацкімі і гандлёвымі ваботамі фарміруюць унікальнае і непаўторнае аблічча горада.

Галоўная водная магістраль, Гранд-канал, мае 4 кіламетры ў даўжыню і 70 метраў у шырыню. Гранд-канал дзеліць горад на шэсць частак, злучаных паміж сабою чатырма вялікімі мастамі, сярод якіх самы прыгожы, бясспрэчна, Мост Рыальта. А ёсць жа яшчэ і цудоўныя Мост Скальцы ды чырвоны Мост Акадэміі!

Каб патрапіць з адной часткі Венецыі ў іншую, у распараджэнні турыстаў ёсць не толькі ўласныя ногі. За плату вас правядуць маленькія турыстычныя катары-«вапарэта» або гандолы. Дарэчы, гандола каштуе не менш за саліднае аўто, і гэта таксама своеасаблівы шэдэўр мастацтва. Права кіравання гандолай можна атрымаць толькі пасля здачы адмысловага экзамена.

Сімвал Венецыі і самае значнае месца горада на вадзе – плошча Святога Марка ў квартале Сан-Марка. І гэта адзіная плошча, якая так і называецца адпаведным італьянскім словам «п'яца». Усе іншыя плошчы гэтага горада маюць сціпую назву «кампа», што значыць «поле». Пярэдня ансамбля плошчы Святога Марка – аднайменны велізарны сабор, пачатак будаўніцтва якога сягае аж у далёкі 832 год, а цвяперашняе канчатковае аблічча ён набываў у першай палове XVII стагоддзя. Менавіта гэтаму велічаму сабору прысвечаны паэтычныя радкі аднаго з волатаў беларускага адраджэння мінулага стагоддзя Вацлава Ластоўскага:

...Масіў яго к зямлі прырос,
як собіна святая,
і толькі Апалонаў воз
імкнецца да нябёс.
Унутры вачамі грозных ўладароў
з залочанага стропу на шэры дол
святая поспікі халодным зрокам
з суровасцю нямой глядзяць!

Побач з саборам знаходзіцца не менш адметная, амаль сяметровая ў вышыню званіца Кампаніле-дзі-Сан-Марка, пабудаваная ў 911 годзе і пасля разбурэння ўжоўноўная на пачатку мінулага стагоддзя. Узышоўшы на яе, турысты могуць ускрыкнуць відам на ўсю Венецыю.

Непасрэдна каля плошчы Святога Марка на марскім узбярэжжы знаходзіцца знакаміты шэдэўральны Палац дожаў, сімвал незалежнай венецыянскай свецкай улады, пачатак будаўніцтва якога таксама прыпадае на дзявятае стагоддзе.

У сэрцы Венецыі ў гарманічным адзінстве выступаюць гісторыя, мастацтва і еўрапейская адукацыя. Будынак заснаванай у XV стагоддзі знакамітай школы Гранд-дзі-Сан-Рока адметны, акрамя іншага, і тым, што ўнутры яго экспануюцца 56 палотнаў знакамітага жывапісца Якопа Цінтарэта. А непадалёк знаходзіцца храм, у якім быў

ахрышчаны і пазней выконваў свае творы гений музычнага мастацтва Антонія Вівальды. Калі прайсці яшчэ крыху ў іншы бок, можна дайсці да будынка оперы, што размяшчаецца ў палацы Барбарыга Мінота.

У цэнтры Венецыі можна трапіць у музей Гугенхайма, у якім экспануюцца творы Пабло Пікаса, Макса Эрнста, Васілія Кандзінскага, Ганса Арпа, Жуана Міро ды іншых майстроў мадэрнісцкага мастацтва.

Аповед пра цудоўныя мясціны старадаўняй Венецыі можна доўжыць і доўжыць, але я хацеў бы спыніцца і на тым, што складае праблему для горада-музея.

Перачытаўшы мясцовую прэсу, паглядзеўшы колькі перадач па мясцовым тэлебачанні, я вырашыў падзяліцца гэтай інфармацыяй з чытачамі «Народнай Волі». Бо ведаю, што мара пабываць у «горадзе каналаў і гандол» жыве ў душы шмат каго з беларусаў.

Колькасць турыстаў, якія штогод наведваюць Венецыю, ацэньваюцца, не паверыце, у 30 мільёнаў чалавек (дзеля параўнання: уся Грэцыя прымае штогод недзе крыху больш за 10 мільёнаў гасцей)! Давайце рады з такім патокам прыездных гадзішкі і дзяржаўным уладам з кожным годам робіцца ўсё больш складана. Да інфраструктурных складанасцяў

дадаецца і яшчэ адна велізарная праблема: цягам апошніх стагоддзяў гарызонт Венецыі апускаецца. Некаторыя часткі той жа плошчы Святога Марка ўжо знаходзяцца на некалькі сантыметраў ніжэй за ўзровень мора. Сотні спецыялістаў ламаюць галаву над тым, якім чынам можна падняць пэўныя часткі гістарычнага горада і стварыць гарантыю таго, што ён не пацярпіць ад чарговай вялікай паводкі, якія ў тых мясцінах не рэдкія.

З канца 2018 года для транзітных наведвальнікаў горада на вадзе ўведзены абавязковы збор, які складае на сёння тры еўра, а ў перспектыве будзе падвышаны да 10 еўра на асобу. Але і гэта не дазваляе пераадолець існуючыя цяжкасці. Як піша ў сваім твітары мэр Венецыі Луджы Бруньера, гарадскія ўлады імкнуцца выпрацаваць такія правілы, якія ўратавалі б Венецыю і адначасова былі б дастаткова ўважанымі. Ужо сёлетня з верасня плануецца наогул абмежаваць колькасць турыстаў, якія прыбываюць у Венецыю самастойна. Падобныя меры ў Еўропе не навіна. У той ці іншай ступені яны ўжываюцца ў такіх гарадах, які Парыж, Барселона, Амстэрдам, Дуброўнік, Люцэрн...

Лявон БАРШЧЭЎСкі.

Мінск – Венецыя – Мінск.

ВЕДАЙ НАШЫХ!

Фільм паводле сцэнарыя Андрэя Курэйчыка атрымаў найвышэйшы рэйтынг за ўсю гісторыю кінапракату Кітая

Мастацкі фільм «Рух угору» («Движение вверх»), зняты расійскім рэжысёрам Антонам Мясердзічавым паводле сцэнарыя беларускага драматурга Андрэя Курэйчыка, атрымаў найвышэйшы рэйтынг для замежных стужак за ўсю гісторыю пракату Кітая – 9,4.

Пра гэта піша сайт Міністэрства культуры Расіі, перадае Радыё Свабода.

Стужка расказвае пра матч паміж зборнымі СССР і ЗША ў фінале баскетбольнага турніру 1972 года на Алімпійскіх гульнях у Мюнхене.

Вадзім Верашчагін, генеральны дырэктар кампаніі «Централ Партнершип», задзейнічаны ў здымках карціны, адзначае, што гэтае кіно стала самым паспяховым пракатным прадуктам на такім спецыфічным рынку.

«Кітай – няпростая тэрыторыя для замежных фільмаў, многія з якіх маюць шанец толькі на адзін выхадны дзень. Стужка «Движение вверх» стала выключэннем: выдатная запаненасць залаў, высокія рэйтынгі і станоўчыя водгукі глядачоў. Гэта беспрэцэдэнтная падзея, і мы

задаволены, што кінафільм дасягнуў такой вышыні», – падкрэсліў менеджар.

Паводле папярэдняй інфармацыі, кінастужку паглядзелі больш за 2,5 мільёна чалавек, з пракату сабрана 13 мільёнаў долараў.

СТИЛЬ ЖИЗНИ

«Всегда улыбайтесь!»

Жанна Луиза Кальман устанавіла мировой рекорд продолжительности жизни – 122 года и 164 дня. В чем секрет ее долголетия? Видимо, судьбе просто нравилось, как живет мадам Кальман.

Жанна – французка, яна родзілася ў Орлі. Калі пабудавалі Эйфелеву башню, ёй было 14 лет. В это время она встречалась с Ван Гогом. «Он был грязен, плохо одет и хмур», – заявила она в одном интервью в 1988 году во время празднования его столетия.

В 85 лет Жанна Кальман занималась фехтованием, а в 100 ездил на велосипеде. В 114 лет снялась в кино, в 115 перенесла операцию на бедре, а в 117 бросила курить. И не потому, что плохо себя чувствовала. Просто ей, почти потерявшей зрение, было неприятно каждый раз просить прикурить.

В 90 лет Жанна, у которой не осталось наследников, заключила договор с 47-летним юристом Раффри: он должен был унаследовать дом старушки за то, что будет каждый месяц до ее смерти выплачивать ей ренту. Стоимость дома примерно равнялась сумме, которую он выплатил бы за 10 лет. Однако судьба не удержалась от улыбки. Раффри не только платил Жанне в течение 30 лет, но и умер раньше нее, в свои 77, а выплаты по закону продолжила его вдова.

До последних дней мадам Кальман сохранила ясность и остроту ума. Когда Жанну на 120-м дне рождения спросили, каким, по ее мнению, окажется будущее, мадам дала гениальный ответ: «Очень коротким».

Цитаты и правила жизни

Жанны Кальман:
«Молодость – это состояние души, а не тела. Поэтому я еще

совсем девочкой, просто последние 70 лет плохо выгляжу».

«У меня всего одна морщина, и я сейчас сижу на ней».

«Бог обо мне позабыл!»

«Я влюблена в вино».

«Всегда улыбайтесь. Так я объясняю причину своего долголетия».

«Если вы с чем-то не можете ничего поделить, не переживайте из-за этого».

«У меня огромное желание жить и хороший аппетит, особенно к сладостям».

«Я никогда не пользуюсь тушью для ресниц, потому что

много смеюсь до слез».

«Я плохо вижу, плохо слышу и чувствую себя плохо, но все это ерунда».

«Мне кажется, что я умру от смеха».

«Я получала удовольствие при любом удобном случае, я соблюдала принципы морали, и мне не о чем жалеть. Мне повезло».

В одном из интервью корреспондент при прощании сказал ей: «Увидимся! Может быть, в следующем году...» На что Кальман бросила: «Почему бы и нет? Вы не так уж плохо выглядите!»

ПЛАНЫ НА БУДУЩЕЕ

Вместо самолета – поезд!

К 2035 году поезда в Германии будут перевозить вдвое больше пассажиров, чем сейчас, а железнодорожное сообщение в Германии должно стать настолько удобным, что внутренние авиаперелеты практически полностью отойдут в прошлое. С таким заявлением выступила фракция «Зеленых» в немецком бундестаге.

Депутаты предлагают кардинально улучшить железнодорожное сообщение в стране: увеличить количество поездов, избавиться от задержек и опозданий, снизить цену билетов и оснастить все вагоны удобным Wi-Fi. На это они предлагают выделять 3 миллиарда евро ежегодно.

Также немецкие парламентарии предлагают возобновить ночные железнодорожные маршруты в другие страны ЕС. С похожим предложением выступила Австрийская железнодорожная компания (ÖBB).

Кроме того, депутаты предлагают перестать субсидировать авиаперевозки и ввести налог на авиакеросин в размере 65 евроцентов за литр (такой же, как на бензин). Причем налог должен быть введен, считают они, во всем Евросоюзе – иначе самолеты немецких авиакомпаний будут управляться в соседних странах.

Ранее о новых налогах на авиаперевозки сообщила Франция – из-за них авиабилеты из Франции с 2020 года подорожают на сумму от 1,5 до 18 евро. Помимо Франции и Германии о готовности ввести новые налоги на авиаперевозки заявили Нидерланды, Люксембург, Бельгия и Швеция.

АТЫ-БАТЫ

Численность армии Польши должна вырасти до 200 тысяч солдат

Министр национальной обороны Мариуш Блашак считает одним из приоритетов своей деятельности увеличение численности армии. Достичь этой цели поможет кампания «Стань солдатом Республики Польша», говорит министр.

Он напомнил, что сейчас польская армия насчитывает более 100 тысяч военных.

«У нас должно быть по крайней мере 200 тысяч. Я убежден, что польская армия должна насчитывать еще больше солдат, потому что это является гарантией безопасности», – отметил министр.

Кампанию «Стань солдатом Республики Польша» Министерство национальной обороны начало 14 октября 2018 года. В ходе кампании путем прямых разговоров с населением присоединиться к армии агитируют сами военные.

Как известно, польская армия переживает дефицит профессиональных военных и гражданского персонала, поэтому Министерство национальной обороны делает все, чтобы привлечь людей к службе в армии.

ПОЗИЦИЯ

Датская партия призвала Евросоюз запретить фуа-гра

Социалистическая народная партия Дании призвала Европарламент запретить производство и продажу фуа-гра на территории всего ЕС из-за жестокого обращения с животными, без которого приготовление этого деликатеса невозможно.

Фуа-гра – один из кулинарных специалитетов Франции. Он готовится из печени специально откормленных гусей или уток. Животных перекармливают, в результате чего у них развивается синдром жирной печени (из-за жировых отложений печень птицы увеличивается в 6–10 раз).

В самой Дании производство фуа-гра запрещено, как и в некоторых странах ЕС (так, в прошлом году стало известно, что с 2023 года во Фландрии будет закрыто производство фуа-гра). Но, по правилам общего рынка в ЕС, Дания не может запретить повсюду импорт деликатеса.

ТЕНДЕНЦИИ

Иностранные студенты выбирают Европу

За последние 5 лет иностранных студентов в европейских университетах стало больше на 22%. Теперь их 1,7 миллиона, сообщает европейское статистическое агентство Евростат.

Чаще всего в европейские вузы приезжают из других стран ЕС – таких больше 90% среди студентов-иностранцев.

Самая большая доля иностранных студентов оказалась в Люксембурге

– 47% всех бакалавров и магистров, которые учатся в этой стране. Следом с большим отрывом идет Кипр (23%), за ним Австрия (17%).

А меньше всего иностранцев учится в университетах Греции,

Испании и Хорватии (по 3%). При этом Испания лидирует по количеству студентов программ Erasmus+, в которых участвуют как европейцы, так и жители других стран, в том числе России.

ЧУЛ?

У Нарачы ўшануюць памяць жонкі польскага прэзідэнта Леха Качыньскага

Марыя Качыньская, у дзявоцтве Мацкевіч, нарадзілася ў 1942 годзе ў вёсцы Махава – гэта недалёка ад беларускага мястэчка Нарач (у тыя гады яно мела назву Кабыльнік). Марыя была ахрышчана ў мясцовым касцёле Святога Андрэя, адпаведны запіс захаваўся ў метрычнай кнізе гэтай парафіі ў польскім Сопаце. Бацькі Марыі – Чэслаў Мацкевіч і Лідзія Пішчак – перабраліся ў Польшчу пасля Другой сусветнай вайны. Тут будучая першая лэдзі Польшчы (2005–2010 гады) вучылася на эканаміста.

Два гады таму дырэктар Польскага інстытута ў Мінску Матэвуш Адамскі разам з беларускімі калегамі знайшлі месца, дзе стаяў дом Мацкевічаў, у якім нарадзілася Марыя. А сёлетна на касцёле Святога Андрэя ў Нарачы з'явіцца мемарыяльная дошка ў памяць пра Марыю Качыньскую.

З такой ініцыятывай выступіла Пасольства Польшчы ў Беларусі, звярнуўшыся з адпаведнай прапановай да беларускіх дзяржаўных улад і ўлад мясцовага касцёла.

Дошка выканана ў форме разгорнутай кнігі з крыжам у верхняй частцы, пад якім на беларускай і польскай мовах напісана: «У гэтым касцёле 27 верасня 1942 года была

ахрышчана Марыя Качыньская (Мацкевіч), якая нарадзілася 21 жніўня 1942 г. у Махаве на тэрыторыі мясцовай парафіі, жонка прэзідэнта Рэспублікі Польшча Леха Качыньскага».

Як вядома, Марыя і Лех Качыньскія загінулі ў жудаснай авіякатастрофе 10 красавіка 2010 года пад Смаленскам. Разам з імі ў тым самалёце знаходзіліся 88

чалавек польскай дэлегацыі – афіцыйныя асобы, грамадскія дзеячы і прадстаўнікі духавенства розных канфесій, якія накіроўваліся ў Катывіцкі мемарыял, каб ушанаваць памяць пра сваіх суайчыннікаў. 10 красавіка 2010 года стаў трагічным днём для ўсёй Польшчы.

Дарэчы, урачыстае адкрыццё мемарыяльнай дошкі ў памяць Марыі Качыньскай адбудзецца 22 жніўня падчас Святой імшы, якую ўзначаліць мітрапаліт Мінска-Магілёўскі арцыбіскуп Тадэвуш Кандрусевіч. Як паведамае сайт Касцёла на Беларусі (catholic.by), у памятнай цырымоніі возьмуць удзел афіцыйныя прадстаўнікі Польшчы. «Яны адзначаюць, што памяць пра жонку прэзідэнта Леха Качыньскага Марыю жыве ў іх краіне і што адкрыццё мемарыяльнай дошкі на яе малой радзіме паспрыяе далейшаму развіццю братэрскіх адносін паміж народамі Польшчы і Беларусі, з'яднанымі шматвяковай супольнай гісторыяй», – адзначаецца ў паведамленні.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

СТИЛЬ ЖИЗНИ

Алексей КОРЯГИН:
«Наслаждайтесь полетом!»

Бизнесмен, основатель компаний «Диамантпром» и «Платина-груп», лауреат премии «Человек года-2019» в номинации «За безукоризненное поведение в непростых рыночных ситуациях» Алексей Корягин считает, что свобода – это привилегия быть самим собой. И она пока доступна лишь единицам.

«Свобода – это в первую очередь возможность выбора, – говорит Корягин своим подписчикам в социальных сетях. – Я понял это в 17 лет, когда начал вести самостоятельную жизнь. Свобода – это еще и внутренняя независимость от внешних факторов: статуса, материального положения и мнения других людей, – и она не позволила мне сломаться.

Примитивные невежи, живущие только своими инстинктами, извращенно воспринимают само понятие свободы, видя в ней разврат, доминирование, подчинение и насилие над другими, что действительности не соответствует.

Свобода в чистом виде неразрывно связана с ответственностью за принятые решения, поступки, жизнь и все то, что в ее пределах имеет для тебя значение: мысли, чувства, действия, путь реализации и становления себя.

Слушая паразита, подсаженного тебе в голову, ты передашь ему бразды управления собственной жизнью, превращаясь в покорного раба, служащего системе навязанных тебе с рождения ценностей. Системе невыгодно, чтобы ты был независимым, руководствовался собственными идеями и интересами, вел осознанную жизнь и стремился к максимальной самореализации, – и она помогает тебе «не отступиться».

Тот, кто не стремится быть свободным, духовно мертв, оболочка гниющего жаживо сердца. Такое сердце не может

Кто такой Алексей Корягин?

Свой первый предпринимательский опыт Алексей Викторович получил в десятилетнем возрасте: начал собирать и сдавать в аптеки васильки, которые оказались самыми «маржинальными» в сочетании «трудозатраты / цена заготовки» среди лекарственных растений. На васильках получил и первый опыт найма – к заготовке привлёк деревенских мальчишек и девочек, а также прошел через первые сложные переговоры с «недобросовестным поставщиком». На собственном опыте убедился в том, что вопросы надо решать, обосновывая свою позицию, и хорошо усвоил урок, что в любом деле надо бы иметь про запас какую-то альтернативу.

Далее были другие жизненные уроки, в том числе достаточно болезненные: возможность быстро заработать вместе с МММ и потеря всех вложенных средств, оптовые поставки джинсов из Турции, торговля турецким трикотажем. Когда было трудно, старался подбодрить себя известной пого-

воркой: «В минуты отчаяния начинает дуть попутный ветер».

В начале 2000-х годов он основал компанию «Диамантпром», ставшую ведущим импортером золота в стране. Трижды ее признавали лучшим оптовым предприятием Беларуси.

Бизнес Алексея Корягина эволюционирует: от оптовой торговли перешел к розничной. Сейчас в активе у бизнесмена порядка 40 ювелирных магазинов, объединенных в сети «7 карат» и «Diamante» и управляемых компанией «Платина-Групп». Следующий шаг – собственное производство такой продукции.

Отглядываясь на свой путь предпринимателя, Алексей Корягин делает вывод, что в жизни все познается методом проб и ошибок: «Даже если в 100 случаях не получится, надо попробовать сто первый раз. Возможно, ваша конверсия как раз равна 101-й попытке. Надо пробовать».

выбирать, оно не способно испытывать счастье. А ведь это не так уж и сложно – вращивать в себе настоящую свободу. Слушайте свое сердце, живите так, как нравится, – не вырывайте с мясом свои крылья и не давайте делать это другим. Парите по жизни и наслаждайтесь этим полетом!

Время неумолимо несет мою жизнь вперед, с каждым годом наращивая обороты, бросая ее то вверх к самому небу, то на самое темное дно, тем самым помогая мне расти, развиваться и укрепляться духовно. Для меня есть только один способ выживания – никогда не сдаваться!

Хочу пожелать каждому не заморачиваться над тем, что о вас подумают другие, важно лишь быть предельно честным с самим собой, только так можно обрести внутреннюю гармонию.

Не поддавайтесь стадному рефлексу, большинству людей вообще не нужна правда. Им проще поверить гороскопам, чем смириться с действительностью. Большинство ищет оправдания: «Это судьба», «Такова воля Божья», «Просто не повезло», «Удача отвернулась от меня». Но все это бред. Есть лишь выбор, решение и стечение обстоятельств. Чем дольше вы будете искать различные отмазки и способы успокоения, тем меньше времени останется на исправление ошибок и саму жизнь. Помните, что судьба не дает нам испытаний, которые мы не смогли бы преодолеть!»

Вера ВИР.

НЕЛЬГА МАЎЧАЦЬ!

Маленькая вуліца
вялікага кампазітара

Днямі славетная гімнастка Меляціна Станюта расказала ў сацыяльных сетках, што яе не пусцілі на вуліцу імя яе прабабур – народнай артысткі СССР Стэфаніі Станюты. Справа ў тым, што імем легендарнага беларускага тэатра названа невялікая вуліца ў элітным сталічным катэджным пасёлку каля Ціянскага вадасховішча, які абнесены плотам і мае на ўваходзе шлагбаум.

Ва ўдавы іншай беларускай знакамітацы, кампазітара Яўгена Глебава, Ларысы Васільеўны ёсць свая гісторыя пра тое, як яна шукала ў Мінску вуліцу, якая носіць імя яе мужа.

– Я ведала, што недзе ў раёне Нацыянальнай бібліятэкі з'явілася вуліца Глебава, – расказвае Ларыса Васільеўна. – Неяк нядаўна апынулася па справах у бібліятэцы і, калі трэба было вяртацца дадому, выклікала таксі і папрасіла спачатку адвезці мяне на вуліцу Яўгена Глебава. Кіроўца кінуў галавой: маўляў, прыблізна ведаю, дзе гэта...

Вуліца сапраўды знаходзіцца недалёка ад бібліятэкі, за вуліцай Скарыны, у раёне элітнай забудовы каля воднага канала Сляпянкі. Але як мы яе шукалі? Ехалі па цэнтральнай вуліцы пасёлка – Язмінавай, як раптам таксіст ўбачыў указальнік-стрэлку «Вул. Яўгена Глебава», напрамак, куды яна вядзе. Завярнулі налева, а там... шлагбаум на ўездзе, некалькі незаселеных і недабудаваных катэджаў, а наперадзе – лес! Як пажартаваў таксіст, маленькая вуліца вялікага кампазітара.

– Крыўдна?

– Першай рэакцыяй было здзіўленне. Потым, калі ўсё ўсвядоміла, зразуме-

ла, што гэта сапраўды некая няправільная, прыкра. Мне няёмка за тых, хто ўсё гэта ладзіў. Быццам бы ёсць вуліца, быццам бы ў прэстыжным жылым раёне, але схаваная ад людскіх вачэй. Ды і назваць вуліцай такі апендыкс нельга, у лепшым выпадку – завулак. Няўжо гэта ўсё, чаго варты Яўген Аляксандравіч? У цэнтры Мінска і іншых шматлюдных месцах сталіцы ёсць столькі вуліц, якія носяць імёны людзей, няк не звязаных з Беларуссю, а тут свой чалавек! Яўген Аляксандравіч столькі зрабіў для айчыннай музыкі! Няўжо ён не варты іншай памяці?!

– Слабое суцязэнне, але вуліцы аднаго з сяброў Глебава – Васіля Быкава – дагэтуль няма ў Мінску. І ў пасёлку побач з вуліцай Глебава такім жа невялічкім вулачкам далі імёны выбітных беларусаў, якія ўнеслі значны ўклад у нашу гісторыю, культуру, – Валенцію Ваньковічу, Браніславу Тарашкевічу, Ігнату Дамейку, Ігнату Буйніцкаму...

– Нядаўна, дарэчы, была ў музеі-дачы Васіля Быкава ў

спраўдных беларусаў, спрадвечна нашых, альбо адшукалі завулку не знайшлі вуліцы. Як так?

Мне здаецца, сёння, калі мы бачым, што адбываецца ва Украіне, проста неабходна папулярна заваць спрадвечна наша, беларускае, а не прыцягнутае, штучнае. Але мы маем тое, што маем. І нікому з высокіх чыноўнікаў, як ні дзіўна, не сорамна.

Марыя ЭЙСМАНТ.

КУЛАРЫ

Сергей Черечень пожал руку
Александру Квасьневскому

Председатель партии «Белорусская социал-демократическая Грамада» Сергей Черечень лично познакомился сразу с двумя бывшими президентами Польши – Лехом Валенсой и Александром Квасньневским.

– Мы сейчас проводим достаточно много международных встреч, – рассказал «Народной Воле» Сергей Черечень. – Меня с бывшими президентами Польши познакомил Станислав Шушкевич. Полезное общение с хорошими и умными людьми. Почему бы нет? Мне кажется, чем больше знакомств и встреч с такими харизматичными персонами, тем лучше. Мы обсуждали вопросы международной политики, сегодняшние отношения Польши и Беларуси, развитие двусторонних отношений в будущем.

Галина РУТ.

КАК ЭТО БЫЛО

Патрисия Каас
попросила в Минске... картошку
и пирожок

Известный в прошлом белорусский продюсер, директор продюсерского центра «Класс-Клуб ДК», обладатель лицензии на концертно-гастрольную деятельность в Беларуси №1 Геннадий Шульман сейчас живет в Москве. Но часто вспоминает свою белорусскую жизнь.

– Однажды я в Минск пригласил Патрисию Каас, – вспоминает Геннадий Шульман. Это был первый приезд известной французской актрисы и певицы в Минск. Она тогда выступала в концертном зале «Минск». – Это была наша первая мировая звезда, мы очень готовились. И волновались. Хотели, чтобы все было по высшему разряду. Поэтому вечером после концерта повезли певицу и ее команду в «Испанский куток» – лучший на то время ресторан в городе Минске. Находился он в самом центре, окна выходили на проспект, ГУМ, универсам «Центральный» и «Макдональдс».

В общем, был вечер, и вид из окна был

очень красивый. Мы все расселись, и нам начали подавать еду. Все было невероятно вкусно! И только Патрисия ничего не ела и грустно смотрела в окно...

После смены нескольких шикарных блюд, к которым Каас даже не притронулась, я подошел к ее директору и на ушко спросил: «А что же Патрисия совсем не кушает? Ей не нравится наша еда?» Олег Чельцов, директор коллектива, тут же перевел ей мое недоумение. Она посмотрела на меня своими грустными глазами и что-то шепнула Олегу в ответ. Олег одобительно мотнул головой, повернулся ко мне и сказал: «Она хочет гамбургер, картошку и пирожок...»

Алина ВЕТРОВА.

НЕ ПРАПУСЦІЦЕ!

Івану Луцкевічу прысвячаецца...

Дзяржаўны літаратурны музей Янкі Купалы 20 жніўня адкрывае выставу да 100-годдзя з дня смерці Івана Луцкевіча. Гэта будзе першая ў гісторыі асобная выстава, прысвечаная Івану Луцкевічу. Яе ладзяць пры ўдзеле Амбасады Літвы ў Беларусі. Арганізатары выставы называюць Івана Луцкевіча «прыкладам самаахвярнага служэння Радзіме».

Іван (Ян Герман) Луцкевіч нарадзіўся ў 1881 годзе ў Шаўлях, што цяпер у Літве, у сям'і ўдзельніка паўстання Каліноўскага. Быў адным з заснавальнікаў Беларускай Рэвалюцыйнай Грамады (1903), з ягонай ініцыятывы выдаваліся газеты «Наша Доля», «Наша Ніва» і «Гоман», было заснавана Беларускае выдавецкае таварыства (1913), у Вільні былі адкрыты Беларускі клуб і першая беларуская гімназія.

Разам з братам Антонам быў адным з заснавальнікаў першай у Вільні масонскай ложы «Лучнасьць». Антон Луцкевіч быў адным з ініцыятараў аб'явічання

незалежнасці Беларускай Народнай Рэспублікі.

У 1919 годзе Іван Луцкевіч памёр ад сухотаў. «Старэйшыя браты Луцкевічы адыгралі важную ролю ў жыцці Янкі Купалы, – адзначаюць арганізатары выставы. – Менавіта Іван і Антон Луцкевічы запрасілі паэта на працу ў рэдакцыю газеты «Наша Ніва», тым самым далучыўшы яго да беларускага руху. Малодшы брат Стэфан уратаваў жыццё Песняра, аказаўшы першую медыцынскую дапамогу, калі той учыніў спробу самагубства ў лістападзе 1930

года падчас сталінскіх рэпрэсій».

На выставе абядаюць паказаць матэрыялы са збору музея Купалы, Архіва-музея літаратуры і мастацтва, вільнянскай арганізацыі «Беларускі музей імя Івана Луцкевіча», асабістыя рэчы Івана Луцкевіча, якія захаваліся ў сям'і.

У час адкрыцця выставы будзе асвечаны памятны камень на месцы колішняй сядзібы Луцкевічаў у парку Купалы. У 18.30 у касцёле Святога Роха, што на Залатоў Горцы, пройдзе адмысловая імша.

Выстава будзе працаваць да 11 верасня.

ПРЫВАТНАЕ ЖЫЦЦЁ

Аляксандр Саладуха
паехаў у Турцыю

Заслужаны артыст Беларусі адпрацаваў амаль усё лета, а цяпер вырашыў звязіць сям'ю на мора.

«У гэтым годзе ўзялі Нацыянальны алімпійскі стадыён «Дынама», цяпер можна і адпачыць, – зрабіў справаздачу спявак. – Ліцім у Турцыю».

Вольга Барабаншчыкава
разам з дачкой
у Харватыі

Тэнісістка і дызайнер Вольга Барабаншчыкава даволі часта вандруе разам з маленькай дачкой. На гэты раз яна паехала ў краіну, дзе больш за 1000 астравоў, прычым каля 600 з іх незаселеныя.

«У нас тут бяда з вай-фаем, ужо некалькі разоў роўтары мянялі, але... Як ёсць, так ёсць! – распавяла пра свой харвацкі адпачынак Вольга. – Думаю, да лепшага! Будзе больш часу атрымаць асалоду ад навакольнай прыгажосці, зносі і кнігі».

Даша ПАУЛОУСКАЯ.

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!». 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 «Новости». 07.05, 08.05 «Новости экономики». 07.10, 08.10, 18.15, 20.40 «Зона X. Криминальная хроника». 08.50 Слово Митрополита Павла на праздник Преображения Господня. 09.10 «Главный эфир». 10.20, 12.10, 18.35, 19.20 «Плюс любовь». Сериал. 12.45, 13.05, 14.35, 15.25 «Артистка». Сериал. 15.15, 18.00 «Новости региона». 17.05 «Белорусское времечко». 21.00 «Панорама». 21.50 «Наши». 22.05 «След». Сериал. 00.20 «Арена». 01.05 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Включайся!». 09.00, 18.40 «Тэлебарометр». 09.05, 20.05 «Понять. Простить». 10.20 «Копейка в копейку». 10.55 «Орел и решка. Перезагрузка». 11.45 «Черепашки-ниндзя». Мультсериал. 12.35 «Мадагаскар». Мультфильм. 13.55 «Знакомство с родителями». Х/ф. 15.45 «Ограбление по-итальянски». Х/ф. 17.40 «Верю не верю».

ВТОРНИК, 20 АВГУСТА

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!». 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 «Новости». 07.05, 08.05 «Новости экономики». 07.10, 08.10, 18.15, 23.40 «Зона X. Криминальная хроника». 09.10, 21.50 «След». Сериал. 10.50, 12.10, 18.35, 19.20 «Плюс любовь». С 13.05 «Детский доктор». 13.35, 15.25 «Брак по завещанию. Возвращение Сандры». Сериал. 15.15, 18.00 «Новости региона». 17.05 «Белорусское времечко». 21.00 «Панорама». 23.20 «Сфера интересов». 00.00 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Включайся!». 09.00, 17.55 «Тэлебарометр». 09.05, 19.50 «Понять. Простить». 09.40, 20.25 «Семейные истории». 10.15, 22.05 «Экстрасенсы-детективы». 11.10, 18.00 «Опер по вызову». Сериал. 13.00, 23.05 «Женский доктор – 2». Сериал. 13.55 «До свидания». 14.45 «Пингвины из Мадагаскара». Мультсериал. 15.40 «Ничего себе нюз». 15.45, 23.55 «Пин. код». 16.30 «Стоматолог». Сериал.

СРЕДА, 21 АВГУСТА

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!». 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 «Новости». 07.05, 08.05 «Новости экономики». 07.10, 08.10, 18.15, 23.55 «Зона X. Криминальные новости». 09.10, 22.05 «След». Сериал. 10.50, 12.10, 18.35, 19.20 «Плюс любовь». С. 13.05 «Детский доктор». 13.35, 15.25 «Брак по завещанию. Возвращение Сандры». Сериал. 15.15, 18.00 «Новости региона». 17.05 «Белорусское времечко». 21.00 «Панорама». 21.50 «На контроле президента». 23.35 «Сфера интересов». 00.15 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Включайся!». 09.00, 17.50 «Тэлебарометр». 09.05, 19.40 «Слепая». Док.сериал. 10.00, 22.10 «Экстрасенсы-детективы». 10.55, 17.55 «Опер по вызову». Сериал. 12.50, 23.10 «Женский доктор – 2». Сериал. 13.50 «Барышня-крестьянка». 14.45 «Пингвины из Мадагаскара». Мультсериал. 15.40 «Ничего себе нюз». 15.45, 00.00 «Пин. код». 16.30 «Стоматолог». Сериал.

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!». 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 «Новости». 07.05, 08.05 «Новости экономики». 07.10, 08.10, 18.15, 23.40 «Зона X. Криминальная хроника». 09.10, 21.50 «След». Сериал. 10.50, 12.10, 18.35, 19.20 «Плюс любовь». С. 13.05 «Детский доктор». 13.35 «Брак по завещанию. Возвращение Сандры». Сериал. 14.30, 15.25 «Брак по завещанию. Танцы на углях». Сериал. 15.15, 18.00 «Новости региона». 17.05 «Белорусское времечко». 21.00 «Панорама». 23.20 «Сфера интересов». 00.00 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Включайся!». 09.00, 18.00 «Тэлебарометр». 09.05, 19.55 «Слепая». Док.сериал. 10.00, 22.05 «Экстрасенсы-детективы». 11.00, 18.05 «Опер по вызову». Сериал. 12.50, 23.05 «Женский доктор – 2». Сериал. 13.50 «Жанна Токени». 14.50 «Пингвины из Мадагаскара». Мультсериал. 15.40 «Ничего себе нюз». 15.45, 23.55 «Пин. код». 16.35 «Стоматолог». Сериал.

19.15 «Суперлото». 21.10, 22.05 «Папа попал». 22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО». 22.25 «Иди сюда и танцуй». 22.30 «Женский доктор – 2». Сериал. 23.25 «Третий лишний».

Беларусь 3

07.00 «Дабаранака». 07.35, 12.25 «Беларуская кухня». 08.05, 12.00, 20.15 «Навіны культуры». 08.25, 12.20, 20.35 «Гэты дзень». 08.30 «Нацыянальны хіт-парад». 09.25, 16.40 «Цені знікаюць апоўдні». Серыял. 10.50 «Навукаманія». 11.20, 21.05 «Легенды кіно». 12.55 «Наперад у мінулае». 13.20 «Дзённымі беларускага падполля». 13.45, 18.55 «Стайка». 14.25, 21.40 «Забытая мелодыя для флейты». М/ф. 18.00 «Музыка для ўсіх». Канцэрт. 19.30 «Тэатр у дэталах». 20.00 «Архітэктура Беларусі». 20.40 «Кальханка». 23.55 «Арт-гісторыі».

Беларусь 5

07.00, 12.35 «Спорт-микс». 07.10, 10.30 Хоккей. Кубок Беларусі. Фінал 4-х. 09.05 Футбол. Чэмпіонат Беларусі. Обзор тура. 09.45 «Большой спорт». 12.45 «Фактор силы».

Беларусь 3

07.00 «Дабаранака». 07.35, 12.25 «Беларуская кухня». 08.05, 12.00, 20.15 «Навіны культуры». 08.25, 12.20, 20.35 «Гэты дзень». 08.30, 17.55 «Эти глаза напротив». Серыял. 09.25, 16.40 «Цені знікаюць апоўдні». С. 10.40 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака». 11.05 «Белавеская пушча». 11.20, 21.05 «Легенды кіно». 12.55 «Гарады Беларусі». 13.20 «Дзённымі беларускага падполля». 13.45, 18.50 «Стайка». 14.25, 21.40 «МУР». Сериал. 15.10 «Спявае Беларусь». Фальклорнае песеннае шоу. 16.00 «Любіо і памятаю». 19.30 «Ваша лато». «Пяцёркачка». 20.00 «Суразмоўцы». 20.40 «Кальханка». 22.25 «Арт-гісторыі». 22.55 «Вялікая мастакі».

Беларусь 5

07.00, 10.05, 19.00, 00.25 «Спорт-микс». 07.10 Футбол. Чэмпіонат Англіі. «Вулверхэмптон»–«Манчэстэр Юнайтэд». 09.05 Футбол. Чэмпіонат Англіі. Обзор тура.

Беларусь 3

07.00 «Дабаранака». 07.35, 12.25 «Беларуская кухня». 08.05, 12.00, 20.15 «Навіны культуры». 08.25, 12.20, 20.35 «Гэты дзень». 08.30, 17.55 «Эти глаза напротив». С. 09.25, 16.40 «Цені знікаюць апоўдні». Серыял. 10.40 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака». 11.05 «Белавеская пушча». 11.20, 21.05 «Легенды кіно». 12.55 «Гарады Беларусі». 13.20 «Дзённымі беларускага падполля». 13.45, 18.50 «Стайка». 14.25, 21.40 «МУР». Сериал. 15.10 «Спявае Беларусь». Фальклорнае песеннае шоу. 16.00 «Любіо і памятаю». 19.30 «Камертон». 20.00 «Архітэктура Беларусі». 20.40 «Кальханка». 22.25 «Арт-гісторыі». 22.55 «Вялікі мастакі».

Беларусь 5

06.40, 14.20, 19.05, 00.25 «Спорт-микс». 06.50 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Плей-офф.

13.15 Пляжны футбол. Евроліга. Італія–Беларусь. 14.20, 00.50 «Спорт-микс». 14.30 Тенніс. WTA. Цинциннаты. Фінал. 16.40 Футбол. Чэмпіонат Англіі. «Чэпсі»–«Лестэр». 18.40 Художественная гімнастыка. Challenge Cup. Мінск. Gala-шоу. 19.45 Лёгкая атлетыка. Брыльянтавая ліга. Бірынгем. 21.50 Футбол. Чэмпіонат Англіі. «Вулверхэмптон»–«Манчэстэр Юнайтэд». Прямая трансляцыя (в перерыве – «Спорт-центр»). 23.50 Футбол. Чэмпіонат Англіі. Обзор тура.

ОНТ

06.00, 07.05, 08.05 «Наше утро». 07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30«Наши новости». 09.10 «Контурты». 10.00 «Жить здорово!». 11.10 «А у нас во дворе». Сериал. 12.05 «Модный приговор». 13.10 «Простая жизнь». Сериал. 15.00 «Давай поженимся!». 16.20, 00.00 «Мужское/Женское». 17.25, 18.20 «На самом деле». 18.50 «Удача в придачу!». Дневник. 18.55 «Пусть говорят». 20.00 «Время». 21.10 «Сучья война». Сериал. 23.05 «Бессонница». Сериал.

10.15 Художественная гимнастика. Challenge Cup. Мінск. Gala-шоу. 11.20 Лёгкая атлетыка. Брыльянтавая ліга. Бірынгем. 13.25 Футбол. Суперкубок УЕФА. «Ліверпуль» (Англія) – «Чэлсі» (Англія). 15.40 Тенніс. WTA. 17.45 Пляжны футбол. Евроліга. Беларусь–Францыя. 19.10 Борьба. Міжнародны турнір на прызы А.В.Медведзя. Фіналы. 09.25, 16.40 «Цені знікаюць апоўдні». 21.50 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Плей-офф (в перерыве – «Спорт-центр»). 23.50 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Плей-офф. Дневник ігрового дня.

ОНТ

06.00, 07.05, 08.05 «Наше утро». 07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости». 09.10 «Теория заговора». 09.55 «Жить здорово!». 11.10 «А у нас во дворе». Сериал. 12.05 «Модный приговор». 13.10 «Простая жизнь». Сериал. 15.00 «Давай поженимся!». 16.20, 00.00 «Мужское/Женское». 17.25, 18.20 «На самом деле». 18.50 «Удача в придачу!» с «Евроопт». 18.55 «Пусть говорят». 20.00 «Время».

08.50, 23.50 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Плей-офф. Дневник ігрового дня. 09.20 «Спорт-кадр». 09.50, 15.50 Гребля на байдарках и каноэ. Чэмпіонат міра. Прямая трансляцыя. 14.30 Пляжны футбол. Евроліга. Беларусь–Германія. 19.10 «Козел про футбол». 19.40 Смешанные единоборства. Міжнародны турнір. 21.50 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Плей-офф. Прямая трансляцыя (в перерыве – «Спорт-центр»).

ОНТ

06.00, 07.05, 08.05 «Наше утро». 07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости». 09.10 «Теория заговора». 09.55 «Жить здорово!». 11.10 «А у нас во дворе». Сериал. 12.05 «Модный приговор». 13.10 «Простая жизнь». Сериал. 15.00 «Давай поженимся!». 16.20, 00.00 «Мужское/Женское». 17.25, 18.20 «На самом деле». 18.50 «Удача в придачу!» с «Евроопт». Дневник. 18.55 «Пусть говорят». 20.00 «Время». 21.10 «Сучья война». Сериал. 23.05 «Бессонница». Сериал.

09.50, 15.50 Гребля на байдарках и каноэ. Чэмпіонат міра. Прямая трансляцыя. 14.00 Тенніс. WTA. 19.15 Смешанные единоборства. UFC. 21.20 «Свертайм». 21.50 «Спорт-центр». 22.00 Гребля на байдарках и каноэ. Чэмпіонат міра.

ОНТ

06.00, 07.05, 08.05 «Наше утро». 07.00, 08.00, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости». 09.10 «Теория заговора». 09.55 «Жить здорово!». 11.10 «А у нас во дворе». Сериал. 12.05 «Модный приговор». 13.10 «Простая жизнь». Сериал. 15.00 «Давай поженимся!». 16.20, 00.30 «Мужское/Женское». 17.25, 18.20 «На самом деле». 18.50 «Удача в придачу!» с «Евроопт». Дневник. 18.55 «Пусть говорят». 20.00 «Время». 21.10 «Марков. Ничего личного». 21.40 «Сучья война». Сериал. 23.35 «Бессонница». Сериал.

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России». 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России». 08.50 «Пять лет и один день». Х/ф. 10.45 «Плюс-минус». 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести». 11.25 «О самом главном». 12.35 «Судьба человека». 13.35 «Наше дело». 13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь». 14.30, 23.10 «Кто против?». 17.25 «60 минут». 18.35 «Андрей Малахов. Прямой эфир». 20.40 «Погоня за прошлым». Сериал. 00.55 «Фальшивая нота». Сериал.

НТВ-Беларусь

06.00 «Астропрогноз». 06.05, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня». 06.10 «За гранью». 06.25 «Реальный мир». 07.10, 08.05 «Мухтар. Новый след». Сериал. 08.50, 10.20 «Адвокат». Сериал. 09.40 «Наши». 11.15 «Лесник». Сериал. 13.25 «Обзор. Чрезвычайное происшествие». 14.05, 16.30 «Ментовские войны». Сериал. 17.25, 19.50 «Паутина». Сериал. 19.40 «Сегодня. Главное».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России». 09.00 «Краповый берет». Сериал. 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести». 11.25 «О самом главном». 12.35 «Судьба человека». 13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь». 14.30, 23.10 «Кто против?». 17.25 «60 минут». 18.35 «Андрей Малахов. Прямой эфир». 20.40 «Погоня за прошлым». Сериал. 00.55 «Фальшивая нота». Сериал.

НТВ-Беларусь

06.00 «Астропрогноз». 06.05, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня». 06.10 «За гранью». 06.25 «Реальный мир». 07.10, 08.05 «Мухтар. Новый след». Сериал. 08.50, 10.20 «Адвоката». Сериал. 09.40, 23.00 «ЧП.by». 11.15 «Лесник». Сериал. 13.25 «Обзор. Чрезвычайное происшествие». 14.05, 16.30 «Ментовские войны». Сериал. 17.25, 19.50 «Паутина». Сериал. 19.40 «Сегодня. Главное». 21.05 «Пес». Сериал. 23.25 «Свидетели». Сериал.

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России». 09.00 «Краповый берет». Сериал. 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести». 11.25 «О самом главном». 12.35 «Судьба человека». 13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь». 14.30, 23.10 «Кто против?». 17.25 «60 минут». 18.35 «Андрей Малахов. Прямой эфир». 20.40 «Погоня за прошлым». Сериал. 00.55 «Фальшивая нота». Сериал.

НТВ-Беларусь

06.00 «Астропрогноз». 06.05, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня». 06.10 «За гранью». 06.25 «Реальный мир». 07.10, 08.05 «Мухтар. Новый след». Сериал. 08.50, 10.20 «Адвокат». Сериал. 09.40, 23.00 «ЧП.бу». 11.15 «Лесник». Сериал. 13.25 «Обзор. Чрезвычайное происшествие». 14.05, 16.30 «Ментовские войны». Сериал. 17.25, 19.50 «Паутина». Сериал. 19.40 «Сегодня. Главное». 21.05 «Пес». Сериал. 23.25 «Свидетели». Сериал.

11.25 «О самом главном». 12.35 «Судьба человека». 13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь». 14.30, 23.10 «Кто против?». 17.25 «60 минут». 18.35 «Андрей Малахов. Прямой эфир». 20.40 «Погоня за прошлым». Сериал. 00.55 «Фальшивая нота». Сериал.

НТВ-Беларусь

06.00 «Астропрогноз». 06.05, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня». 06.10 «За гранью». 06.25 «Реальный мир». 07.10, 08.05 «Мухтар. Новый след». Сериал. 08.50, 10.20 «Адвоката». Сериал. 09.40, 23.00 «ЧП.by». 11.15 «Лесник». Сериал. 13.25 «Обзор. Чрезвычайное происшествие». 14.05, 16.30 «Ментовские войны». Сериал. 17.25, 19.50 «Паутина». Сериал. 19.40 «Сегодня. Главное». 21.05 «Пес». Сериал. 23.25 «Свидетели». Сериал.

СТВ

05.35, 22.05 «Смотреть всем!». 06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа». 06.10, 20.15 «Минщина».

21.05 «Пес». Сериал. 23.00 «ЧП.бу». 23.25 «Свидетели». Сериал.

СТВ

05.30 «Большой город». 06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа». 06.10, 20.15 «Минщина». 06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения». 09.00, 12.25 «Водить по-русски». 09.25 «Неделя». 10.40 «Умник». Сериал. 12.40, 21.20, 23.45 «Самые шокирующие гипотезы». 13.45, 20.30 «Невероятно интересные истории». 14.40 «Пища богов». 15.40, 16.50 «СМЕРШ. Дорога огня». Сериал. 20.00, 22.55 «СТВ-спорт». 09.05, 12.25 «Столичные подробности». 22.05 «Смотреть всем!». 23.00 «Загадки человечества». 01.05 «Минтран». 01.50 «Самая полезная программа».

Мир

06.00 «Пороки и их поклонники». Сериал. 08.20, 10.10 «Закон обратного волшебства». Сериал. 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.00 «Новости».

СТВ

05.30 «Центральный регион». 06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа». 06.10, 20.15 «Минщина». 06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения». 09.10, 23.00 «Загадки человечества». 10.40 «Умник». Сериал. 12.20, 15.35 «Водить по-русски». 12.35, 21.20, 23.40 «Самые шокирующие гипотезы». 13.45, 20.30 «Невероятно интересные истории». 14.40, 01.05 «Пища богов». 15.40, 16.50 «СМЕРШ. Камера смертников». Сериал. 20.00, 22.55 «СТВ-спорт». 20.05 «Столичные подробности». 22.00 «Добро пожаловать!».

Мир

06.00, 22.45, 00.10 «Закон и порядок: отдел оперативных расследований». Сериал. 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.00 «Новости». 13.15, 02.55 «Зал суда. Битва за деньги». 14.10, 01.20 «Дела семейные. Битва за будущее». 15.05, 02.05 «Дела семейные. Новые истории». 16.15, 00.55 «Такому мама не научит». 17.20, 19.20 «Возвращение Мухтара – 2».

13.15, 02.55 «Зал суда. Битва за деньги». 14.10, 01.20 «Дела семейные. Битва за будущее». 15.05, 02.05 «Дела семейные. Новые истории». 16.15, 00.55 «Такому мама не научит». 17.20, 19.20 «Возвращение Мухтара – 2». Сериал. 19.55 «Игра в кино». 20.40, 04.05 «Закон и порядок: преступ-ный умысел». Сериал. 22.45, 00.10 «Закон и порядок: отдел оперативных расследований». Сериал. 03.40 «Наше кино. История большой любви».

Россия Культура

06.30 «Лето Господне». 07.00 «Предки наших предков». 07.45 «Марк Бернес: Я расскажу вам песню...». 08.25 «Истребители». Х/ф. 10.00, 15.00, 19.30, 23.15 «Новости культуры». 10.15 «История киноначальников, или Строители и перестройщики. 60-е годы». 11.00 «Сита и Рама». Сериал. 12.55 «Восхождение». К 100-летию со дня рождения Виктора Мержанова. 13.35 «Роман в камне». 14.05 «Линия жизни». 15.10 «Театр на экране». 17.30 «Самый умышленный музей». 18.25, 02.40 «Первые в мире». 18.40, 00.20 «Российские мастера исполни-

тельского искусства». 19.45 «Письма из провинции». 20.15 «Спокойной ночи, малыши!». 20.30 «Ступени цивилизации». 21.25 «Монолог в 4 частях. Александр Калпани». 21.55 «МУР. 1944». Сериал. 22.45 «Встреча на вершине». 23.35 «Все началось в Харбине». Сериал. 01.05 «Записки экспедитора тайной канцелярии». Сериал.

Белсат

07.00, 21.00, 02.20 «Абэктыў». 07.15 «Над Нёмнам». 07.30, 19.15 «Welcome ў Беларусь». 07.50 «Суродзіцы». 0

законялі ў рэдакцыі няма матэрыялаў рэагавалі і вяртаць нявыкарыстаныя матэрыялы, яна падае права ўстаць у рэдакцыю за збыток. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, падае адказнасць. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтара не адлюстравана газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукаваны ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №2330/106 ад 30.04.2000. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Папісана ў 2017 15.08.2019 у 17.0 АБем 4 друк. аркушы. Тыраж: 22 120 экз. Заказ № 2697.